

REPUBLIKA SLOVENIJA

OBRAZLOŽITEV SPLOŠNEGA DELA
PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO
2021

KAZALO

1. IZHODIŠČA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2021	3
2. SPLOŠNI DEL PRORAČUNA	4
A) BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV	4
A1) Prihodki proračuna	4
A2) Odhodki proračuna	13
B) RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	23
C) RAČUN FINANCIRANJA	25
3. NAČRT RAZVOJNIH PROGRAMOV 2021-2024.....	26

1. IZHODIŠČA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2021

Priprava proračuna države sledi ureditvi, ki jo opredeljujejo Ustava, Zakon o fiskalnem pravilu in Zakon o javnih financah (ZJF). Pri pripravi proračuna za leto 2021 je bil upoštevan Odlok o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2020 do 2022 (Okvir), ki ga je na podlagi Zakona o fiskalnem pravilu sprejel Državni zbor aprila 2019. Za leto 2021 je v Odloku določen najvišji obseg izdatkov v višini 10.455 mio EUR in ciljni saldo 1,2 % bruto domačega proizvoda (BDP). Navedeni znesek predstavlja zgornji obseg odhodkov, ki je na razpolago za financiranje programov državnega proračuna.

Ocena prihodkov temelji na zadnjih makroekonomskih izhodiščih, obstoječih politikah ter predvidenih učinkih davčnih ukrepov. Obseg pravic porabe za leto 2021 (10.455 mio EUR) se v primerjavi z letom 2020 povečuje za 97 mio EUR. Proračunski uporabniki so prednostno načrtovali sredstva za zakonske obveznosti (stroški dela, transferi posameznikom in gospodinjstvom, transferi v pokojninsko blagajno), poravnavo obveznosti, ki zapadejo v plačilo v letu 2021, izvajanje programov in projektov skupnih evropskih politik ter za aktivnosti povezane s predsedovanjem Slovenije Svetu EU v drugi polovici leta 2021 (pripravljalne aktivnosti so se pričele že v preteklih letih). Ob upoštevanju navedenih ocen prihodkov in odhodkov ter nove makroekonomske napovedi UMAR (Jesenska napoved UMAR, 12. 9. 2019) načrtovani proračunski presežek za leto 2021 znaša 656,6 mio EUR oz. 1,2 % BDP.

Pri proračunu države za leto 2021 velja upoštevati možnost, ki jo predvideva ZJF. V primeru, kadar se bistveno spremenijo predpostavke gospodarskega razvoja, usmeritve ekonomske in javnofinančne politike oziroma v primeru, da ocena izvršitve proračuna tekočega leta pomembno odstopa od sprejetega proračuna, zakonodaja omogoča, da vlada v letu pred začetkom izvrševanja že sprejetega proračuna države, določi spremembe sprejetega proračuna.

Glede na dokaj nefleksibilno strukturo odhodkov državnega proračuna, lahko proračunski uporabniki iščejo dodaten prostor za razširitev programov oziroma nove vsebine skozi spremembe programov v okviru lastnih finančnih načrtov (spremembe zakonodaje, izbira prioritet, izboljšanje smotrnosti poslovanja, sodelovanje pri sofinanciranju ukrepov in projektov,...). Aktivnosti države na odhodkovni strani se odražajo skozi programske cilje, predstavljene v obrazložitvah finančnih načrtov posameznih proračunskih uporabnikov in prikazane v posebnem delu proračuna.

V programski strukturi je največji obseg sredstev na politiki izobraževanja in športa, ki se ji namenja 18,3 % vseh odhodkov, sledita politiki socialne varnosti (11,7 %) in pokojninskega varstva (8,9%), 7,4 % odhodkov je predvideno za promet in prometno infrastrukturo; servisiranju javnega dolga in upravljanja z denarnimi sredstvi se namenja 6,9 % ter obrambi in zaščiti 5,4 % vseh odhodkov. Proračunski programi se v pretežni meri financirajo z integralnimi sredstvi proračuna (86,5 % vseh virov), ki se lahko dopolnjujejo s sredstvi EU (8,1 %) in slovenske udeležbe (1,7 %) ter namenskimi viri (3,7 %). Strukturo porabe po ekonomskih namenih (stroški dela, izdatki za blago in storitve, investicijski odhodki, obresti, subvencije, transferi,...) podrobneje prikazuje splošni del proračuna.

Proračun predvideva tudi aktivnosti v Računu finančnih terjatev in naložb v obsegu 483 mio EUR, ki so usmerjene na področje podjetništva in konkurenčnosti, lokalne samouprave, mednarodnega razvojnega sodelovanja in plačil v EU. Iz naslova vračil danih posojil in prodaje kapitalskih deležev se pričakuje 11,7 mio EUR. Ker je tudi v letu 2021 potrebno zagotoviti sredstva za financiranje primanjkljaja in odplačila dolgov (3.177 mio EUR) se v Računu financiranja načrtuje zadolževanje v višini 2.742 mio EUR.

2. SPLOŠNI DEL PRORAČUNA

A) BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV

A1) Prihodki proračuna

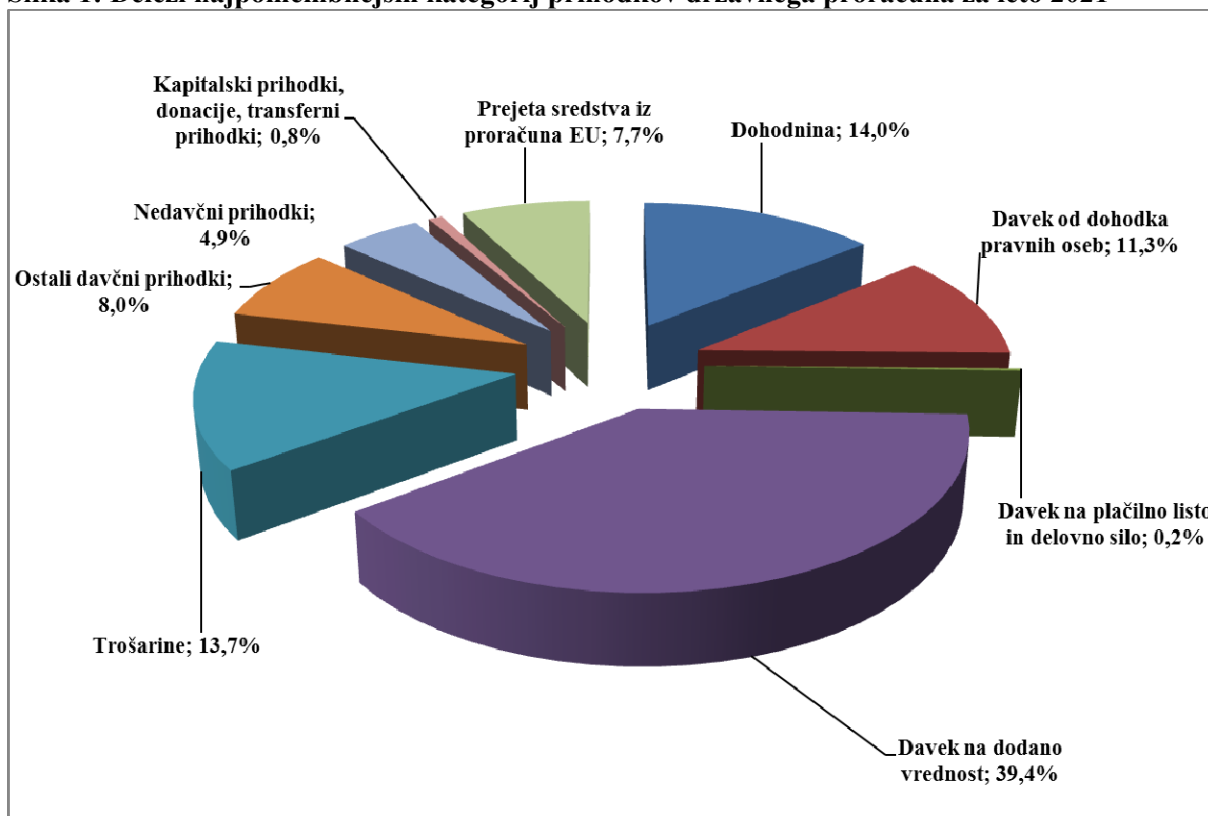
Projekcije prihodkov v državnem proračunu za leto 2021 izhajajo iz ocene realizacije prihodkov proračuna za leto 2020, jesenske napovedi globalnih makroekonomskih okvirov UMAR za leto 2021 in ocen učinkov ukrepov ter zakonskih sprememb na prihodkovni strani proračuna.

V bilanci prihodkov proračuna RS za leto 2021 je skupaj načrtovanih 11.111,6 mio EUR prihodkov, od tega:

- 9.620,1 mio EUR davčnih prihodkov,
- 548,7 mio EUR nedavčnih prihodkov,
- 92,0 mio EUR kapitalskih prihodkov, donacij in transfernih prihodkov,
- 850,7 mio EUR prejetih sredstev iz proračuna EU.

Slika 1 prikazuje strukturo proračunskih prihodkov v letu 2021. Največji delež ocenjenih prihodkov predstavlja davek na dodano vrednost (DDV), sledijo dohodnina, trošarine in davek od dohodka pravnih oseb (DDPO).

Slika 1: Deleži najpomembnejših kategorij prihodkov državnega proračuna za leto 2021

Vir: MF

Načrtovani proračunski prihodki za leto 2021 so višji od prihodkov, ocenjenih v letu 2020 za 338,4 mio EUR (ali nominalno za 3,1 %), in sicer:

- davčni prihodki so višji za 541,8 mio EUR (ali za 6,0 %),
- nedavčni prihodki so višji za 16,8 mio EUR (ali za 3,2 %),
- prihodki iz naslova prejetih sredstev iz EU so nižji za 220,5 mio EUR (ali za 20,6 %),
- kapitalski prihodki, donacije in transferni prihodki so višji za 0,3 mio EUR.

Tabela 1: Primerjava prihodkov državnega proračuna za leti 2020 in 2021 v mio EUR

	Proračun 2020	Proračun 2021	Indeks rasti Proračun 2021 / Proračun 2020	Razlika Proračun 2021 - Proračun 2020
Prihodki skupaj	10.773,2	11.111,6	103,1	338,4
Davčni prihodki	9.078,3	9.620,1	106,0	541,8
<i>v tem:</i>				
- dohodnina	1.360,2	1.558,8	114,6	198,6
- davek od dohodkov pravnih oseb	1.110,8	1.250,8	112,6	139,9
- davki na premoženje	0,4	0,4	100,0	0,0
- DDV	4.188,5	4.373,8	104,4	185,3
- trošarine	1.530,3	1.522,6	99,5	-7,7
- davki na mednarodno trgovino in transakcije	105,9	110,7	104,6	4,9
- drugi davki na blago in storitev CO2 takse	138,9	137,9	99,3	-0,9
- ostali davčni prihodki	643,3	665,0	103,4	21,7
Nedavčni prihodki	531,9	548,7	103,2	16,8
<i>v tem:</i>				
- prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	137,7	171,2	124,3	33,5
- prihodki od obresti	1,0	1,0	100,0	0,0
- prihodki od premoženja	133,5	114,8	86,0	-18,7
- takse in pristojbine	66,0	66,8	101,3	0,8
- globe in druge denarne kazni	94,0	96,2	102,3	2,2
- prihodki od prodaje blaga in storitev	7,2	7,3	100,9	0,1
- drugi nedavčni prihodki	92,6	91,5	98,9	-1,0
Kapitalski prihodki	77,1	77,3	100,3	0,2
Prejete donacije	13,7	13,8	100,6	0,1
Transferni prihodki	0,9	0,9	100,2	0,0
Prejeta sredstva iz proračuna EU	1.071,3	850,7	79,4	-220,5

Vir: MF

70 DAVČNI PRIHODKI

V oceni prihodkov proračuna za leto 2021 je skupaj načrtovanih 9.620,1 mio EUR davčnih prihodkov, kar je za 541,8 mio EUR (6,0 %) več kot v oceni proračuna za leto 2020.

Glede na ocene za leto 2020 so za leto 2021 predvidena naslednja povečanja glavnih davčnih kategorij:

- davka od dohodkov pravnih oseb za 139,9 mio EUR,
- dohodnine, ki pripada državnemu proračunu za 198,6 mio EUR
- davka na dodano vrednost 185,3 mio EUR,
- davkov na mednarodno trgovino in transakcije 4,9 mio EUR,
- ostalih davkov 21,7 mio EUR.

700 DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK**7000 Dohodnina**

Za leto 2021 so skupni prihodki iz naslova dohodnine, ki pripada državnemu proračunu ocenjeni v višini 1.558,8 mio EUR in bodo glede na oceno za leto 2020 višji za 198,6 mio EUR. Akontacija dohodnine od dohodka iz zaposlitve predstavlja največji delež v celotni dohodnini in je v največji meri odvisna od gibanja mase plač. Ocenjujemo, da bodo prihodki iz tega naslova v letu 2021 višji za 8 % glede na ocenjene prihodke za leto 2020.

Tabela 2: Primerjava prihodkov iz naslova dohodnine za leti 2020 in 2021 (v mio EUR)

	DOHODNINA V MIO EUR	Proračun 2020	Proračun 2021	Indeks rasti Proračun 2021 / Proračun 2020	Razlika Proračun 2021 - Proračun 2020
700001	Dohodnina - letni poračun	-262,3	-279,9	106,7	-17,6
700002	Akontacija dohodnine od dohodka iz zaposlitve	2.349,7	2.538,1	108,0	188,4
700003	Akontacija dohodnine od pokojnin, nadomestil in drugih dohodkov iz naslova obveznega in prostovoljnega pokojninskega in invalidskega zavarovanja	45,7	48,2	105,5	2,5
700004	Akontacija dohodnine od dohodkov iz drugega pogodbenega razmerja	50,9	52,4	103,0	1,5
700005	Akontacija dohodnine od drugih dohodkov	16,0	16,0	100,0	0,0
700006	Akontacija dohodnine od dohodka iz osnovne kmetijske dejavnosti	0,0	0,0	0,0	0,0
700007	Akontacija dohodnine od dohodka iz osnovne gozdarske dejavnosti	0,0	0,0	0,0	0,0
700008	Akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti	138,8	148,3	106,9	9,5
700009	Akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti na podlagi normiranih odhodkov	0,4	0,4	102,3	0,0
700010	Dohodnina od dobička iz kapitala pri odsvojitvi nepremičnin	10,7	10,9	102,3	0,2
700011	Dohodnina od dobička iz kapitala od odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov	20,2	21,4	105,9	1,2
700012	Dohodnina od dividend	160,7	169,1	105,2	8,4
700013	Dohodnina od obresti	8,5	8,5	100,0	0,0
700014	Akontacija dohodnine od dohodkov iz oddajanja premoženja v najem	57,7	59,0	102,3	1,3
700015	Akontacija dohodnine od dohodkov iz prenosa premoženjske pravice	2,2	2,3	102,3	0,1
700016	Akontacija dohodnine - od dohodkov iz premoženjskih pravic - od izumov, znakov razlikovanja in tehničnih izboljšav	0,0	0,0	/	0,0
700017	Zamudne obresti od dohodnine	2,0	2,2	105,9	0,1
700018	Akontacija dohodnine - od drugih dohodkov iz osnovne kmetijske dejavnosti in osnovne gozdarske dejavnosti	8,2	9,4	113,7	1,1
700019	Akontacija dohodnine - od dohodka iz vzajemnih skladov	0,0	0,0	/	0,0
700021	Dohodnina od nenapovedanih dohodkov	0,9	0,9	102,3	0,0
700022	Dohodnina - glavno mesto	14,7	15,3	104,5	0,7
700023	Akontacija dohodnine od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj	0,2	0,2	102,3	0,0
	SKUPAJ	2.610,6	2.807,4	107,5	196,8
	Občine	1.235,0	1.233,3	99,9	-1,7
	DP	1.360,2	1.558,8	114,6	198,6

Vir:MF

7001 Davek od dohodkov pravnih oseb

Ocena prihodkov od davka od dohodkov pravnih oseb temelji na obračunih dobička podjetij v letu 2020, ki so osnova za določitev akontacij v letu 2021. Skupi prihodki v letu 2021 bodo višji za 139,9 mio EUR oziroma 12,6 % glede na leto 2020 in bodo na letni ravni znašali 1.250,8 mio EUR.

701 PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST

Ocenjujemo, da se bo v letu 2021 v državni proračun nateklo 86,1 mio EUR prihodkov iz naslova prispevkov za zaposlovanje in prispevkov za starševsko varstvo, kar je 5,8 % več kot v letu 2020. Rast je posledica nominalno večje prispevne osnove (mase plač).

702 DAVKI NA PLAČILNO LISTO IN DELOVNO SILO

V projekcijah prihodkov za leto 2021 je načrtovanih 25,3 mio EUR prilivov od davkov na plačilno listo in delovno silo. Vsi prihodki bodo realizirani iz naslova posebnega davka na določene prejemke, saj je bil davek na izplačane plače s 1.1.2009 ukinjen.

703 DAVKI NA PREMOŽENJE

V letu 2021 ocenjujemo, da bo iz naslova davkov na premoženje realizirano 0,4 mio EUR prihodkov in ostajamo na oceni realizacije za leto 2020.

704 DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE

7040 Davek na dodano vrednost

Ocenjujemo, da se bo v letu 2021 iz naslova davka na dodano vrednost v državni proračun nateklo 4.373,8 mio EUR prihodkov, kar je 185,3 mio EUR oziroma 4,4 % več kot znaša ocena tega vira prihodkov za leto 2020.

Davek na dodano vrednost od uvoza je glede na oceno proračuna 2020 višji za 6,6 mio EUR oziroma 4,8 % medtem, ko ocenjujemo, da bo davek na dodano vrednost po obračunu višji za 178,8 mio EUR oziroma 4,4 % glede na oceno za leto 2020.

7041 Drugi davki na blago in storitve (CO₂ dajatev)

Ocenjujemo, da so bo na podlagi gibanja prodaje količin naftnih derivatov v letu 2021 iz naslova CO₂ taks v državni proračun nateklo okoli 137,9 mio EUR.

7042 Trošarine

Za leto 2021 ocenjujemo, da bo iz naslova trošarin realizirano 1.522,6 mio EUR prihodkov, kar je za 7,7 mio EUR manj kot v oceni za leto 2020. Od tega načrtujemo 987,6 mio EUR prihodkov od trošarin za energente in električno energijo, 125,3 mio EUR od alkohola in alkoholnih pijač in 409,7 mio EUR od tobačnih izdelkov.

7044 Davki na posebne storitve

Oceno davkov na posebne storitve zajemajo, davek od posebnih in klasičnih iger na srečo, davek na loto srečke, davek od prometa zavarovalnih poslov ter davek na finančne storitve. V oceni prihodkov za leto 2021 načrtujemo 263,0 mio EUR prihodkov iz naslova davkov na posebne storitve, kar je 3,3 % več kot naj bi znašali ti prihodki v letu 2020.

7046 Letna dajatev za uporabo vozil v cestnem prometu

Letno dajatev za uporabo vozil v cestnem prometu vplačujejo enkrat letno lastniki motornih vozil ob njihovi registraciji. Za leto 2021 ocenjujemo, da bo vplačanih v državni proračun 166,8 mio EUR prihodkov iz tega naslova, kar je 2,3 % več kot znaša ocena proračuna za leto 2020.

7047 Drugi davki na uporabo blaga in storitev

Drugi davki na uporabo blaga in opravljanje storitev vključujejo različne okoljske dajatve, ki so za leto 2021 skupaj ocenjene v višini 74,5 mio EUR, kar je 3,7 % več kot znaša ocena proračuna za leto 2021.

7048 Davki od prometa motornih vozil

Ocenjujemo, da bo v letu 2021 okoli 45,8 mio EUR prihodkov od davkov na motorna vozila, kar 2,3 % več kot znaša ocena za leto 2021.

705 DAVKI NA MEDNARODNO TRGOVINO IN TRANSAKCIJE

V letu 2021 ocenjujemo, da bo iz naslova carin realizirano 110,7 mio EUR, kar je 4,9 mio EUR (4,6%) več kot je predvideno v oceni za leto 2020.

706 DRUGI DAVKI

V to skupino sodijo poznejša vplačila ukinjenih davkov ter izterjava neplačanih davkov iz preteklih let. V projekcijah državnega proračuna za leto 2021 ne načrtujemo prihodkov iz tega naslova.

71 NEDAVČNI PRIHODKI

V projekciji prihodkov za leto 2021 je iz naslova nedavčnih prihodkov skupaj predvidenih 548,7 mio EUR prihodkov, kar je za 16,8 mio EUR (3,2 %) več kot v oceni za leto 2020.

710 UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA

7100 Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki

Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend nefinančnih in finančnih družb so ocenjeni glede na lastniške deleže Republike Slovenije v teh družbah ter na osnovi presežkov prihodkov nad odhodki. Za leto 2021 so ocenjeni v skupni višini 171,2 mio EUR in so za 33,5 mio EUR višji od ocene realizacije 2020. Višja ocena prihodkov od dividend v letu 2021 v primerjavi z napovedmi za 2020 je predvsem posledica postopkov upravljanja s premoženjem RS.

7102 Prihodki od obresti

Prihodki od obresti v letu 2021 predstavljajo večinoma obresti iz tekočega upravljanja presežkov državnega proračuna in so ocenjene na 1 mio EUR.

7103 Prihodki od premoženja

V skupino prihodkov od premoženja spadajo prihodki od koncesij in najemnine, ki jih v za leto 2021 načrtujemo v skupni višini 114,8 mio EUR. Glede na oceno za leto 2020 so ti nižji za 14 %. V letu 2020 je bil predviden priliv iz naslova koncesij za mobilne frekvence medtem, ko v letu 2021 ne pričakujemo prihodkov iz tega naslova.

711 TAKSE IN PRISTOJBINE

V državni proračun se stekajo tudi dajatve v obliki sodnih in upravnih taks ter raznih pristojbin, ki jih morajo zavezanci poravnati v sodnih in upravnih postopkih. Ocenjujemo, da bo v letu 2020 skupaj vplačano 66,8 mio EUR prihodkov od taks in pristojbin, kar predstavlja 1,3 % oziroma 0,8 mio EUR več od ocene za leto 2020. Od tega naj bi se v upravnih postopkih nateklo 29,6 mio EUR, v sodnih postopkih pa 37,2 mio EUR.

712 GLOBE IN DRUGE DENARNE KAZNI

Prihodki iz naslova kazni za prekrške, prestopke, kazniva dejanja, ki jih vplačujejo udeleženci v prometu, v upravni izvršbi, gospodarski in carinskih prestopkih ipd., so v letu 2021 ocenjeni v višini 96,2 mio EUR in so od ocene realizacije za leto 2020 višji za 2,3 % oziroma 2,2 mio EUR.

713 PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV

Prihodke iz naslova prodaje blaga in storitev vplačujejo v proračun neposredni uporabniki proračuna, ki opravljajo lastno dejavnost. V letu 2021 je predvideno, da bodo vplačali v proračun 7,3 mio EUR prihodkov iz naslova lastne dejavnosti, kar je za 0,9 % več od ocene za leto 2020.

714 DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI

Ocenjujemo, da bodo drugi nedavčni prihodki v letu 2021 realizirani v višini 91,5 mio EUR in bodo glede na oceno 2020 nižji za 1 mio EUR. V tem znesku je upoštevanih 1,5 mio EUR iz naslova presežkov EZR, ki so vplačani v državni proračun.

72 KAPITALSKI PRIHODKI

Kapitalski prihodki so prihodki iz naslova prodaje osnovnih sredstev (zgradb in prostorov, prevoznih sredstev, opreme), zemljišč in nematerialnega premoženja države. Za leto 2021 je predvidena prodaja stvarnega premoženja države v višini 77,3 mio EUR. Predvideni prihodki od prodaje emisijskih kuponov CO2 predstavljajo 67,1 mio EUR celotnega zneska.

73 PREJETE DONACIJE

V letu 2021 pričakujemo 13,8 mio EUR nepovratnih sredstev različnih donatorjev: največ donacij in daril pričakujemo od domačih nevladnih organizacij in fundacij, in sicer v višini 11,1 mio EUR, od tujih donatorjev pa pričakujemo 2,7 mio EUR nepovratnih sredstev.

74 TRANSFERNI PRIHODKI

Iz drugih javnofinančnih institucij je v letu 2021 predvidenih transferov v državni proračun v višini 0,9 mio EUR.

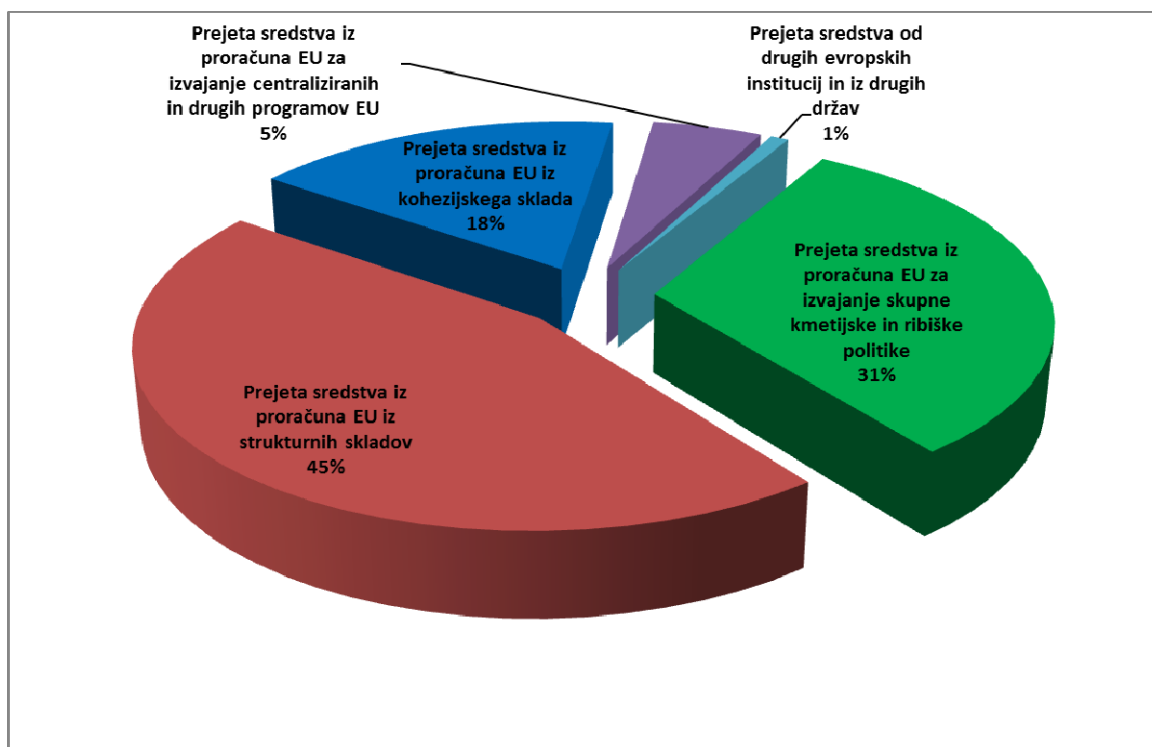
78 PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU

Prihodki iz naslova EU vključujejo prejeta sredstva Evropske unije za izvajanje skupne kmetijske in ribiške politike, sredstva strukturnih skladov in Kohezijskega sklada EU, prejeta sredstva za izvajanje centraliziranih in drugih programov EU, ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije, prejeta sredstva od drugih evropskih institucij ter Prejeta vračila sredstev iz proračuna Evropske unije.

V proračunu za leto 2021 so ocenjena sredstva, ki jih do konca leta 2021 pričakujemo iz proračuna EU, v skupni višini 850,7 mio EUR. V primerjavi s predvidenimi sredstvi iz proračuna EU, ki so načrtovana v proračunu za leto 2020, ocenjujemo, da bo njihova realizacija nižja za 220,3 mio EUR. Nižja načrtovana realizacija prihodkov je posledica postopnega zaključevanja projektov v obstoječi finančni perspektivi 2014-2020.

Največji delež prihodkov iz EU predstavljajo prejeta sredstva iz naslova kohezijske politike (strukturni skladi in Kohezijski sklad), in sicer 62,6 % vseh prejetih sredstev iz naslova EU. Sledijo prejeta sredstva za izvajanje skupne kmetijske in ribiške politike, medtem ko prihodki iz naslova centraliziranih in drugih programov EU predstavljajo okoli 5,2 % celotnih prihodkov EU.

Slika 2: Struktura pričakovanih sredstev iz proračuna EU

Vir: MF

Iz naslova črpanja sredstev evropske kohezijske politike se v letu 2021 pričakuje postopno zaključevanje projektov finančne perspektive 2014-2020, glavne aktivnosti pa bodo povezane z izvedbo in zaključevanjem projektov na eni strani ter pripravo zahtevkov za povračilo na drugi strani. Zadnja faza v postopku koriščenja evropskih sredstev je preverjanje zahtevkov in plačilo sredstev iz proračuna EU.

Leto 2021 pa predstavlja tudi že začetek obdobja nove finančne perspektive 2021-2027. Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko bo takoj po končanih pogajanjih v okviru VFO, ko bodo znani dokončni razrezi sredstev po državah, kohezijskih regijah in skladih, začela izvajati aktivnosti povezane s pripravo predloga programa 2021-2027. Velika pozornost bo namenjena zakonodajnemu paketu kohezijskih uredb ter pripravi sistema upravljanja in nadzora na ravni programa, ki je potreben za pravočasni začetek izvajanja programa. V fazi programiranja bo Slovenija morala pripraviti

programski dokument, na podlagi katerega se ji bodo sredstva kohezijske politike dodelila v deljeno upravljanje. V nadaljevanju bo potrebno pripraviti tudi ostale dokumente (strategije, akcijski načrti, resolucije ipd.) in predpise, ki zagotavljajo izpolnjevanje tematskih omogočitvenih pogojev ter na koncu tudi predloge za poenostavljene oblike stroškov.

781 PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU ZA IZVAJANJE SKUPNE KMETIJSKE IN RIBIŠKE POLITIKE

Sredstva iz proračuna EU za izvajanje skupne kmetijske in ribiške politike so v proračunu za leto 2021 načrtovana v višini 266,6 mio EUR oz. za 4,6 % manj kot je predvideno v proračunu za leto 2020. Višina prihodkov EU je usklajena z načrtovano višino odhodkov za ukrepe skupne kmetijske in ribiške politike, ki se v letu 2021 postopno znižuje zaradi zaključevanja projektov programa razvoja podeželja 2014-2020, nekoliko se znižajo tudi sredstva za tržne ukrepe in ostale ukrepe v kmetijstvu. Višina nacionalne ovojnice za sheme neposrednih plačil za leto 2020, ki se izplača v letu 2021, ostaja v primerjavi s proračunom za leto 2020 nespremenjena. V nespremenjenem obsegu so načrtovana tudi sredstva za izvajanje ukrepov skupne ribiške politike iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo.

782 PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ STRUKTURNIH SKLADOV

Ocenjujemo, da bodo prihodki iz Strukturnih skladov EU v letu 2021 realizirani v skupni višini 384,0 mio EUR in predstavljajo 45,1 % vseh EU prihodkov. V tem okviru največji delež predstavljajo prihodki iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), ki so načrtovani v višini 257,8 mio EUR, prihodki iz Evropskega socialnega sklada (ESS) pa so načrtovani v višini 123,9 mio EUR.

Sredstva so namenjena predvsem vlaganju v raziskave in razvoj, krepitvi in razvoju človeških virov, vlaganju v izobraževalni sistem in sistem usposabljanja za hitrejši prehod na trg dela, spodbujanju podjetništva, zagonu novih podjetij, internacionalizaciji, razvoju novih poslovnih modelov za mala in srednja podjetja ter posledično ustvarjanju novih delovnih mest.

V proračunu za leto 2021 je tako v okviru programov in projektov, ki se financirajo iz sklada ESRR, največ sredstev predvidenih za operacije, ki spodbujajo naložbe podjetij v R&R, z namenom povečati delež inovacijsko aktivnih podjetij ter za spodbujanje podjetništva in infrastrukture za raziskave in inovacije.

V okviru ESS v letu 2021 največ sredstev predstavljajo načrtovani prihodki iz naslova izvajanja programov prednostne naložbe 8.1 Dostop do delovnih mest za iskalce zaposlitve in neaktivne osebe ter prednostne naložbe 10.1 Krepitev enake dostopnosti vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine.

Prilivi sredstev v proračun iz naslova strukturnih skladov so odvisni od dinamike izvajanja projektov torej tudi posledično od pripravljenosti samih projektov in postopkov javnega naročanja.

783 PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ KOHEZIJSKEGA SKLADA

Za leto 2021 je v proračunu predvidenih 148,5 mio EUR prihodkov iz Kohezijskega sklada. Tako kot pri strukturnih skladih so tudi prilivi v proračun iz naslova Kohezijskega sklada bistveno odvisni od dinamike izvajanja projektov, torej posledično od pripravljenosti samih projektov in postopkov javnega naročanja iz področij energetske učinkovitosti in obnovljivih virov, varovanja okolja in okoljske infrastrukture ter prometa in prometne infrastrukture.

V proračunskem letu 2021 se največ sredstev namenja za projekte v okviru prednostne naložbe 6.1 Vlaganje v vodni sektor in prednostne naložbe 7.1 Razvoj in obnova celostnih, visoko kakovostnih in povezljivih železniških sistemov. Cilj naložb vlaganja v vodni sektor je zagotoviti zmanjšanje emisij v vode, povečati zanesljivost oskrbe z zdravstveno ustrezno pitno vodo in doseči dobro kemijsko in ekološkega stanje voda. V okviru operacij iz področja razvoja železniškega sistema pa se bodo, podobno kot že v letu 2020, izvajale naslednje večje operacije: nadgradnja obstoječega tira Maribor-Šentilj, gradnja 2. tira Divača- Koper in vozlišče Pragersko.

784 PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU ZA IZVAJANJE CENTRALIZIRANIH IN DRUGIH PROGRAMOV EU

Skupina prihodkov vključuje prejeta sredstva EU za izvajanje projektov in programov, ki se izvajajo centralizirano preko razpisov Evropske komisije, in sredstva programov, ki se izvajajo decentralizirano (skladi na področju varnosti, zunanjih mej, migracij in azila).

Prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje centraliziranih in drugih programov EU so v proračunu za leto 2021 ocenjena v višini 44,3 mio EUR, od tega je 32 mio EUR prejetih sredstev iz naslova Državljanstvo, svoboda, varnost in pravica in 12,3 mio EUR iz naslova Konkurenčnost za rast in zaposlovanje.

V okviru centraliziranih in drugih programov EU se iz različnih skladov izvajajo instrumenti za financiranje projektov za razvoj prometne, energetske in telekomunikacijske infrastrukture (CEF), ukrepi za odpravljanje skrajne oblike revščine v EU in krepitve socialne kohezije ter financira politike notranjih zadev EU (policijsko sodelovanje, zakonite in nezakonite migracije ter področje azila).

787 PREJETA SREDSTVA OD DRUGIH EVROPSKIH INSTITUCIJ

Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij so v proračunu za leto 2021 ocenjena v višini 7,3 mio EUR. Vsi načrtovani prihodki so iz naslova izvajanja Norveškega finančnega mehanizma in Finančnega mehanizma EGP.

A2) Odhodki proračuna

V proračunu 2021 so odhodki načrtovani v skupni višini 10.455 mio EUR, kar je za 97 mio EUR oziroma za 0,9 % več kot v proračunu 2020.

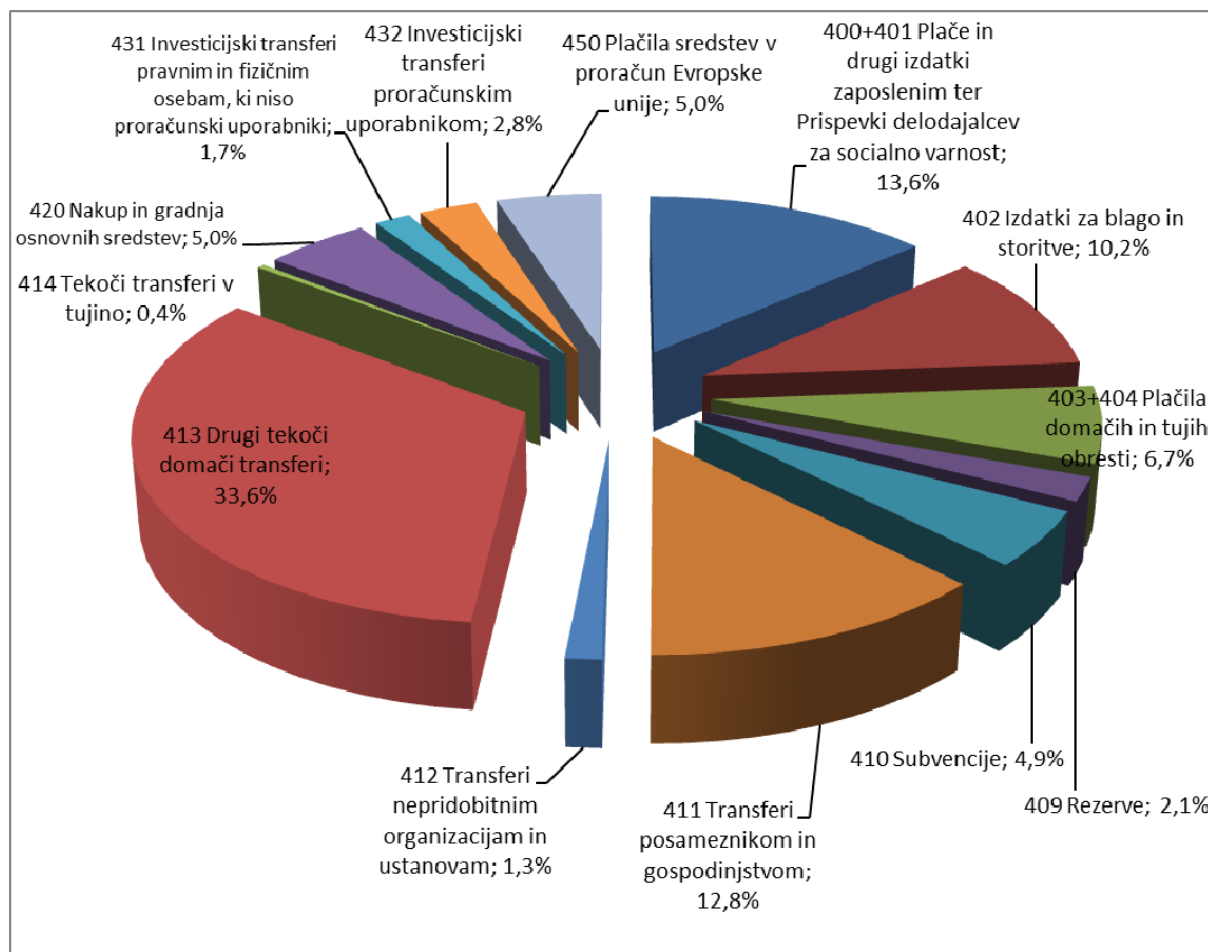
V primerjavi s proračunom 2020 se proračunu 2021 načrtuje največji porast odhodkov proračuna v Bilanci prihodkov in odhodkov na politikah: pravosodje za 152,9 mio EUR, izobraževanje in šport za 50,9 mio EUR, zunanja politika in mednarodno razvojno sodelovanje za 34,4 mio EUR, intervencijski programi in obveznosti za 22,5 mio EUR, plačila v Evropsko unijo 21,3 mio EUR.

V strukturi virov financiranja odhodkov pomenijo integralna sredstva 86,5 %, namenska sredstva 3,6 %, evropska sredstva 8,1 %, slovenska udeležba 1,7 % in namenska sredstva finančnih mehanizmov 0,07 %.

Največ, tj. več kot tretjino odhodkov proračuna (3.510,8 mio EUR) se namenja Drugim tekočim domačim transferom.

Strukturo vseh načrtovanih odhodkov po ekonomskih namenih prikazuje spodnja slika.

Slika 3: Odhodki po ekonomskem namenu v deležu od skupnih odhodkov v 2021

Vir: MF

Proračunski uporabniki so sredstva za plače in druge izdatke zaposlenim (1.205 mio EUR) ter prispevke delodajalca za socialno varnost zaposlenih pri neposrednih uporabnikih državnega proračuna (216 mio EUR) načrtovali skladno s sindikati dogovorjenimi obveznostmi. Za stroške dela

so načrtovane pravice porabe v skupni višini 1.421 mio EUR, kar je za 30 mio EUR oziroma za 2,2 % več kot v proračunu 2020.

Za izdatke za blago in storitve se načrtuje 1.067,7 mio EUR pravic porabe, kar je za 164,5 mio EUR oziroma za 18,2 % več kot v proračunu 2020. Četrtnina načrtovanih izdatkov za blago in storitve sodi v politiko promet in prometna infrastruktura ter se namenja predvsem za vzdrževanje železniške in cestne infrastrukture, petina pa sodi v politiko obramba in zaščita ter se namenja za obrambne izdatke.

Za plačilo obresti se načrtuje 696,3 mio EUR (za domače obresti 632,9 mio EUR, za obresti, ki se plačujejo v tujino, pa 63,4 mio EUR) pravic porabe, kar je za 54,8 mio EUR oziroma za 7,3 % manj kot v proračunu 2020. Znižujejo se tako domače obresti (za 54,3 mio EUR) kot tudi obresti zadolževanje v tujini (za 0,4 mio EUR).

V okviru rezerv se načrtuje 216,7 mio EUR pravic porabe, kar je za 64,5 mio EUR oziroma 42,4 % več kot v u proračunu 2020. 139,8 mio EUR je namenjenih za izločanje sredstev na proračunske sklade za posebne namene (iz namenskih prihodkov proračuna po 21. členu ZIPRS). Za izločanje sredstev v proračunski sklad, namenjen za prve interventne sanacije naravnih nesreč (po 48. členu ZJF), se načrtuje 5 mio EUR. Tudi za varnostne rezerve, s katerimi upravlja SID banka, se načrtuje 10 mio EUR. Preostale načrtovane pravice porabe, tj. 61,9 mio EUR, pomenijo splošno proračunsko rezervacijo (po 42. členu ZJF).

Za subvencije se načrtuje 508,6 mio EUR pravic porabe, kar je za 14 mio EUR oziroma 2,7 % manj kot v proračunu 2020. Od tega se največ pravic porabe načrtuje v okviru politik kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo in prehrana (51,1 %), znanost in informacijska družba (16,4 %), promet in prometna infrastruktura (12,1 %) ter trg dela in delovni pogoji (9,7 %).

Za transfere posameznikom in gospodinjstvom se načrtuje 1.341,5 mio EUR pravic porabe, kar je 9,9 mio EUR oziroma 0,7 % več pravic porabe kot v proračunu 2020. Kar 89,2 % teh transferov je načrtovanih v finančnem načrtu Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Največ se načrtuje za družinske prejemke in starševska nadomestila (44,4 %), za zagotavljanje socialne varnosti (28,8 %), za transfere nezaposlenim (11,3 %) in za štipendije (6,2 %).

Transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam so načrtovani v višini 139 mio EUR, kar je za 5,2 mio EUR oziroma za 3,6 % manj kot v proračunu 2020. Največ transferov se načrtuje v okviru politik socialna varnost (32,6 %), kultura in civilna družba (20 %), izobraževanje in šport (13,5 %) ter trg dela in delovni pogoji (12,6 %).

V okviru drugih tekočih domačih transferov se načrtuje 3.510,8 mio EUR pravic porabe, kar je za 49,7 mio EUR oziroma za 1,4 % več kot v proračunu 2020. Od tega se največ pravic porabe načrtuje za tekoče transfere v javne zavode (63 %) in tekoče transfere v sklade socialnega zavarovanja (31,4 %).

Za tekoče transfere v tujino se načrtuje 38 mio EUR pravic porabe, kar je za 3,3 mio EUR oziroma 8 % manj kot v proračunu 2020. Od tega je 72,6 % pravic porabe namenjenih tekočim transferom mednarodnim institucijam.

Za investicijske odhodke in transfere se načrtuje 993,2 mio EUR (za nakup in gradnjo osnovnih sredstev 521,1 mio EUR, za investicijske transfere pravnim in fizičnim osebam, ki niso proračunski uporabniki 180,3 mio EUR ter za investicijske transfere proračunskim uporabnikom 291,8 mio EUR) pravic porabe, kar je za 165,7 mio EUR oziroma za 14,3 % manj kot v proračunu 2020. Največji del je namenjen projektom, ki se bodo financirali iz integralnih sredstev (43,2 %), velik del pa se načrtuje tudi za projekte, ki se bodo financirali iz evropskih sredstev (29,4 %) in pripadajoče slovenske udeležbe (6,9 %). Največ pravic porabe se namenja investicijskim odhodkom in transferom v okviru politik promet in prometna infrastruktura (36,3 %), varovanje okolja in okoljska infrastruktura (10,6 %), lokalna samouprava (6,7 %), znanost in informacijska družba (5,9 %), kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo in prehrana (5,6 %), podjetništvo in konkurenčnost (4 %) ter notranje zadeve in varnost (3,5 %).

Za plačila sredstev v proračun Evropske unije se načrtuje 522,1 mio EUR pravic porabe, kar je za 21,3 mio EUR oziroma za 4,3 % več kot v proračunu 2020. Struktura načrtovanih plačil je: 63,6 % iz naslova bruto nacionalnega dohodka, 14,9 % iz naslova davka na dodano vrednost, 14,6 % za plačila

tradicionalnih lastnih sredstev, 6 % iz naslova popravka v korist Združenega kraljestva in 0,8 % iz naslova popravkov BND vira v korist drugih držav.

40 TEKOČI ODHODKI

400 in 401 PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM TER PRISPEVKI DELODAJALCA ZA SOCIALNO VARNOST

V okviru stroškov dela zaposlenih pri neposrednih proračunskih uporabnikih so vključene pravice porabe za plače, dodatke, regres za letni dopust, povračila in nadomestila, delovno uspešnost, nadurno delo, druge izdatke zaposlenim ter prispevke za socialno varnost in premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Odhodki za navedene namene se glede na ekonomsko klasifikacijo evidentirajo na podskupinah kontov:

- 400 - plače in drugi izdatki zaposlenim
- 401 - prispevki delodajalcev za socialno varnost.

Dogovor o plačah in drugih stroških dela v javnem sektorju ter zaveze iz stavkovnih sporazumov, ki so bili med Vlado RS in sindikati javnega sektorja sklenjeni decembra 2018, so vsebovali povišanja plač in dodatkov za večino zaposlenih javnih uslužbencev, ki pa se uveljavljajo postopno do konca leta 2020. Torej že sprejete zaveze vplivajo tudi na rast mase sredstev za stroške dela v letu 2021.

Upošteva že znane obveznosti do zaposlenih javnih uslužbencev, so neposredni proračunski uporabniki sredstva za stroške dela za leto 2021 načrtovali v višini 1.421 mio EUR, kar predstavlja za 2,1 % višja sredstva za te namene glede na preteklo leto. Odstotki rasti med posameznimi uporabniki pa so različni, kar je odraz interne kadrovske-organizacijske politike posameznega resorja.

402 IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE

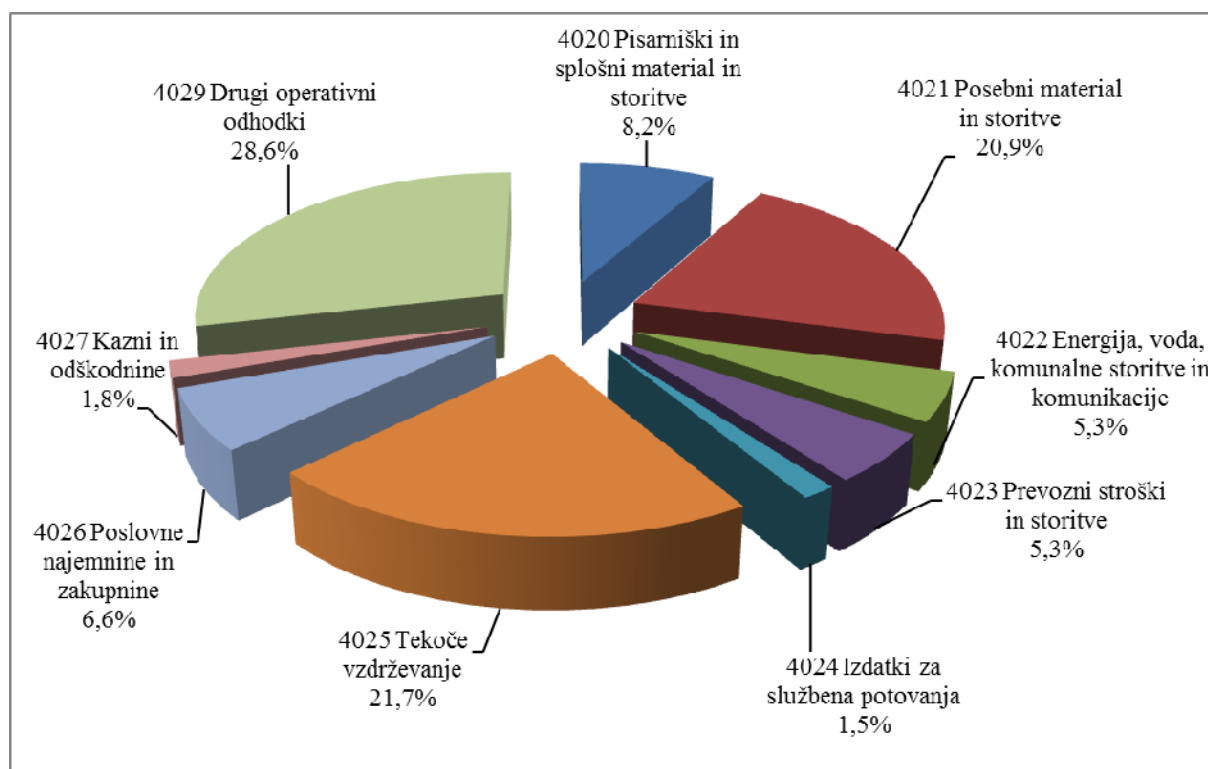
Sredstva, ki so v proračunu predvidena za plačilo dobavljenega blaga in opravljenih storitev neposrednih proračunskih uporabnikov, pokrivajo izdatke za izvedbo različnih programskih nalog. Sem štejemo izdatke za splošni material in storitve (varovanja zgradb, revizorske storitve, strokovna literatura, pisarniški in čistilni material, prehrana ipd.), za posebni material in storitve, za energijo, komunalne storitve in komunikacije, za plačila prevoznih stroškov, za službena potovanja, za stroške tekočega vzdrževanja, za plačila najemnin in zakupnin, plačila kazni in odškodnin ter druge operativne odhodke posameznih proračunskih uporabnikov. V proračunu za leto 2021 sta najboljšejši področji drugi operativni odhodki in stroški tekočega vzdrževanja za vzdrževanje železniške in cestne infrastrukture.

V celotnih odhodkih proračuna za leto 2021 predstavljajo izdatki za blago in storitve s 1.067,7 mio EUR 9,8 % delež, kar pomeni 1 odstotno točko več, kot znaša delež izdatkov za blago in storitve s proračunom 2020. Nominalno to pomeni zvišanje za 164,5 mio EUR oziroma za 18,2 %. V strukturi virov sredstev se glede na proračun 2020 integralna sredstva izdatkov za blago in storitve povečujejo za 174,3 mio EUR (za 21,3 %) in znašajo 993,4 mio EUR. Namenska sredstva se povečujejo za 1,8 mio EUR (za 7,1 %) na 27,8 mio EUR. Evropska sredstva za izdatke za blago in storitve se načrtujejo v višini 35,7 mio EUR in se glede na proračun 2020 zmanjšujejo za 8,7 mio EUR predvsem na področju drugih operativnih odhodkov. Integralna sredstva – slovenska udeležba so v proračunu za leto 2021 načrtovana v višini 9,9 mio EUR, kar je za 20,5 % manj kot s proračunom 2020. Namenska sredstva finančnih mehanizmov so načrtovana v višini 0,8 mio EUR.

Največ sredstev ekonomskega namena izdatkov za blago in storitve je v letu 2021 načrtovano za druge operativne odhodke, in sicer v višini 305 mio EUR (78 % več kot za leto 2020), in sicer od tega polovica pri Ministrstvu za finance za stroške povezane z zadolževanjem, za stroške sodnih postopkov ter za upravljanje s finančnim premoženjem države. 232,2 mio EUR je načrtovanih za tekoče vzdrževanje, predvsem za vzdrževanje železniške in cestne infrastrukture. Za posebni material in storitve se načrtuje 223,1 mio EUR (4,4 % več kot v letu 2020) predvsem za stroške povezane z

modernizacijo enot slovenske vojske ter stroške storitve železniškega prometa. Po obsegu načrtovanih sredstev izdatkov za blago in storitve sledijo sredstva za pisarniški in splošni material v višini 88 mio EUR in poslovne najemnine in zakupnine v višini 70,7 mio EUR. Najmanj sredstev je namenjeno kaznim in odškodninam (1,8 %) ter izdatkom za službena potovanja (1,5 %).

Slika 4: Struktura izdatkov za blago in storitve po ekonomskih namenih v 2021

Vir: MF

403 in 404 PLAČILA OBRESTI

Planirani znesek za *domače obresti* vsebuje odplačevanje obveznosti, ki dospejo v skladu s pogodbenimi določili, in sicer:

- obresti iz naslova izdanih obveznic in predvidenega upravljanja z dolgom, vnaprej plačane obresti iz naslova predvidenega zadolževanja v tekočem letu, obresti iz naslova domačih posojil, obresti iz naslova zakladnih menic ter obveznosti iz naslova likvidnostnega zadolževanja;
- obresti iz naslova obveznice RS33, ki so zamenjale obveznice Slovenskih železarn;
- obresti iz naslova obveznosti do Mednarodnega denarnega sklada iz naslova dodeljenih posebnih pravic črpanja;
- obveznosti do SDH iz naslova plačanih obresti iz obveznic RS39 v skladu s Pogodbo o ureditvi razmerij na podlagi Zakona o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja ter iz naslova obresti iz obveznic RS21 v skladu s Pogodbo o ureditvi razmerij na podlagi Zakona o izdaji obveznic za plačilo odškodnine za zaplenjeno premoženje zaradi razveljavitve kazni zaplembe premoženja;
- obresti za prejeto kupnino iz naslova posojanja lastnih dolžniških vrednostnih papirjev;
- obveznosti iz naslova nadomestnega nakupa posojenih in nevrnjenih lastnih dolžniških vrednostnih papirjev.

Planirani znesek za tuje obresti vsebuje odplačevanje obveznosti, ki dospejo v skladu s pogodbenimi določili, in sicer:

- obresti dolgoročnih obveznic izdanih v tujini in obresti od kreditov, ki jih je Republika Slovenija najela pri mednarodnih finančnih institucijah za različne projekte.

409 REZERVE

V okviru podskupine kontov rezerve so v višini 216,7 mio EUR zajeta sredstva rezerv pri Ministrstvu za finance, Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvu za okolje in prostor, Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvu za zdravje, Ministrstvu za javno upravo ter Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.

V okviru Ministrstva za finance se načrtujejo sredstva v višini 76,9 mio EUR, od tega:

- 25 mio EUR za nepredvidene namene, za katere v proračunu niso zagotovljena sredstva, ali za namene, za katere se med letom izkaže, da niso zagotovljena sredstva v zadostnem obsegu, ker jih pri pripravi proračuna ni bilo mogoče načrtovati;
- 5 mio EUR za prve interventne sanacije naravnih nesreč, v okviru programa Posebna proračunska rezerva in programi pomoči v primerih nesreč;
- 25,5 mio EUR za vse namene predsedovanja Svetu EU, za katere se med letom izkaže, da sredstva niso načrtovana oziroma niso načrtovana v zadostnem obsegu;
- 10 mio EUR v skladu s 4. členom Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov (Uradni list RS, št. 2/04 in 56/08 – ZSIRB in 82/15) in na podlagi Pravilnika o sredstvih varnostnih rezerv (Uradni list RS, št. 44/16), ki jih upravlja SID banka;
- 11,4 mio EUR splošne proračunske rezervacije, ki se uporablja za pokrivanje obveznosti tistih evropskih programov, za katere se med letom izkaže, da pravice porabe niso zagotovljene ali za namene, za katere se med letom izkaže, da niso zagotovljena sredstva v zadostnem obsegu (npr. v primeru centraliziranih EU programov pri katerih Evropska komisija objavlja razpise in pozive skozi celo leto).

V okviru namenskih sredstev pa so sredstva rezerv v proračunu 2021 načrtovana:

- iz naslova združene amortizacije na podlagi Zakona o investicijah v javne zdravstvene zavode, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija pri Ministrstvu za zdravje v višini 10,1 mio EUR;
- na podlagi Zakona za uravnoteženje javnih financ in Zakona o urejanju trga dela pri Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v višini 26,3 mio EUR;
- pri Ministrstvu za okolje in prostor na podlagi Zakona o vodah v višini 41,5 mio EUR, in na podlagi Zakona o varstvu okolja v višini 40,4 mio EUR;
- na podlagi Zakona o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov, izplačanih za občasna dela študentov in dijakov v okviru Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport v višini 7,2 mio EUR;
- na podlagi Zakona o Slovenskem državnem holdingu se 10 % kupnine od prodaj kapitalskih naložb v lasti Republike Slovenije nakaže na poseben račun pri Ministrstvu za finance, za financiranje demografskega rezervnega sklada;
- na podlagi Zakona o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije pri Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v višini 9,6 mio EUR;
- na podlagi Zakona o nevladnih organizacijah pri Ministrstvu za javno upravo v višini 4,8 mio EUR za razvoj nevladnih organizacij.

41 TEKOČI TRANSFERI

410 SUBVENCIIJE

V proračunu za leto 2021 je za subvencije načrtovano 508,6 mio EUR, kar je za 2,7 % manj od načrtovanih sredstev za ta namen v proračunu za leto 2020. Spremembe v obsegu sredstev se nanašajo predvsem na projekte, ki se sofinancirajo iz proračuna EU, v skladu s predvideno dinamiko vlaganja zahtevkov za zaključene aktivnosti.

Največji delež načrtovanih namenskih sredstev EU in pripadajoče slovenske udeležbe predstavljajo sredstva kmetijske in kohezijske politike, ki so namenjena predvsem ureditvi kmetijskih trgov in razvoju podeželja, podpori tehnološko razvojnim projektom, raziskovalnim programom in projektom, spodbujanju podjetništva in zaposlovanja.

411 TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM

Transferi posameznikom in gospodinjstvom so pravice v obliki denarnih prejemkov in so namenjeni za tekočo porabo posameznikov ali gospodinjev in kot takšni pomenijo dodatek k družinskim dohodkom ali nadomestilo za posebne vrste izdatkov. Transferi posameznikom in gospodinjstvom, ki se izplačujejo iz državnega proračuna so sestavljeni iz transferov nezaposlenim, družinskih prejemkov in starševskih nadomestil, transferov za zagotavljanje socialne varnosti, transferov vojnim invalidom, veteranom in žrtvam vojnega nasilja, štipendij ter drugih transferov posameznikom.

Upravičenost posameznikov in gospodinjev do posameznih transferov urejajo posamezni zakonski in podzakonski akti. Obseg sredstev v proračunskem letu je odvisen od gibanja števila upravičencev, višine transferov ter višine uskladitve transferov glede na rast cen življenjskih potrebščin v tekočem oziroma preteklem letu ter pogojev pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev.

Za transfere posameznikom in gospodinjstvom je v proračunu 2021 načrtovanih 1.341,5 mio EUR, kar je 9,0 mio EUR več sredstev, kot je bilo načrtovanih s proračunom 2020. Največji delež odhodkov proračuna za transfere posameznikom in gospodinjstvom je načrtovanih v okviru Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, in sicer 1.196,5 mio EUR oziroma 89,1 %. Manjši delež odhodkov proračuna za transfere posameznikom in gospodinjstvom je načrtovan v okviru Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstva za infrastrukturo, Ministrstva za kulturo, Ministrstva za finance, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Generalnega sekretariata vlade, Ministrstva za pravosodje, Ministrstva za obrambo, Ministrstva za zdravje, Ministrstva za notranje zadeve in Ministrstva za javno upravo ter se med drugim namenja za regresiranje prehrane za učence in dijake, financiranje brezplačnega vrtca za družine, ki imajo v vrtcu hkrati več otrok, subvencioniranje študentske prehrane, subvencioniranje šole v naravi, nezgodno in invalidsko zdravstveno zavarovanje vrhunskih športnikov ter prispevki vrhunskim športnikom, subvencioniranje prevoza dijakov in študentov.

V strukturi vseh načrtovanih transferov posameznikom in gospodinjstvom dosegajo v proračunu 2021 največji delež družinski prejemki s starševskimi nadomestili, sledijo jim transferi za zagotavljanje socialne varnosti, transferi nezaposlenim, štipendije, drugi transferi posameznikom ter transferi vojnim invalidom, veteranom in žrtvam vojnega nasilja.

412 TRANSFERI NEPROFITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM

Med neprofitne organizacije sodijo dobrodelne organizacije, društva (kulturna, športna, humanitarna, invalidska, veteranska ...), kulturne organizacije in podobne ustanove, ki izvajajo programe v javnem interesu. V proračunu za leto 2021 se največji delež sredstev namenja socialni varnosti (32,6 %), kulturi in civilni družbi (20 %) ter za izobraževanje in športa (13,5 %).

Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam so v proračunu za leto 2021 načrtovani v višini 139 mio EUR. Največ sredstev je načrtovanih za vlaganje v urejanje sistema in podporne dejavnosti na področju socialne varnosti, programe socialnega varstva in izenačevanje možnosti za invalide, programe v kulturi in medijih in na področju športa in rekreacije.

413 DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI

4130 Tekoči transferi občinam

Tekoči transferi občinam so v proračunu 2021 načrtovani v višini 21,7 mio EUR, od tega je 97,3 % načrtovanih na integralnih sredstvih.

Največji obseg sredstev je načrtovan za sofinanciranje skupnih občinskih uprav, izvajanje storitev pomoči na domu (družinski pomočnik), stanovanjski dodatek, popravilo gozdnih cest v zasebnih in državnih gozdovih, sofinanciranje dvojezičnega poslovanja občin in delovanja občinskih samoupravnih narodnih skupnosti, regresiranje prevozov učencev zaradi nevarnih zveri ter sofinanciranje občinskih projektov v Triglavskem narodnem parku.

4131 Tekoči transferi v sklade socialnega zavarovanja

Za tekoče transfere v sklade socialnega zavarovanja so v proračunu 2021 načrtovana sredstva v višini 1.101,9 mio EUR, kar predstavlja minimalno znižanje glede na proračun 2020.

V okviru tekočih transferov v sklade socialnega zavarovanja se načrtujejo sredstva za financiranje obveznosti države do ZPIZ (tekoče in dodatne obveznosti države do ZPIZ) ter obveznosti države do SOP pri Ministrstvu za finance, za plačila prispevka delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zdravstveno zavarovanje od nadomestil za čas brezposelnosti in od starševskih nadomestil pri Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Pri Ministrstvu za zdravje se planirajo sredstva za zdravstveno varstvo socialno ogroženih in pripravništvo zdravstvenih delavcev in sodelavcev ter specializacije, pri Ministrstvu za pravosodje pa za zdravstveno zavarovanje obsojencev.

V proračunu 2021 se pri Ministrstvu za finance za obveznosti države do ZPIZ načrtujejo sredstva v višini 933,4 mio EUR. Za tekoče zakonske obveznosti države do ZPIZ se načrtujejo sredstva v višini 266 mio EUR in so namenjene izplačilu pokojnin po posebnih predpisih in sicer za: pokojnine borcev NOV, izjemne pokojnine, pokojnine po predpisih o poslancih, administrativne pokojnine, izjemne pokojnine rudarjev, pokojnine prisilno mobiliziranih, oskrbnine, žrtve vojnega nasilja in druge. Za dodatne obveznosti do ZPIZ se načrtujejo sredstva v višini 667,4 mio EUR in so namenjene pokrivanju razlike med prihodki ZPIZ iz prispevkov in iz drugih virov ter njegovimi odhodki, s tem pa se iz državnega proračuna zagotavljajo manjkajoča sredstva za izplačilo pokojnin in drugih obveznosti ter za kritje morebitnega primanjkljaja. Sredstva v višini 0,6 mio EUR se načrtujejo za obveznosti države do SOP.

Pri Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti so v proračunu 2021 načrtovana sredstva v višini 69,5 mio EUR, kar je za 10,1% več kot v proračunu 2020.

Preostala sredstva v okviru tekočih transferov v sklade socialnega zavarovanja se načrtujejo pri Ministrstvu za zdravje, in sicer v višini 95,0 mio EUR ter pri Ministrstvu za pravosodje v višini 3,4 mio EUR.

4132 Tekoči transferi v javne sklade

Tekoči transferi v javne sklade predstavljajo 0,41 % vseh drugih tekočih domačih transferov in se glede na proračun za leto 2020 znižujejo za 1,3 %. V proračunu za leto 2021 se za tekoče transfere v javne sklade planirajo sredstva v višini 14,5 mio EUR, od tega za integralna sredstva v višini 9,7 mio EUR. Največji delež sredstev se namenja delovanju Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti ter delovanju Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije.

4133 Tekoči transferi v javne zavode

V okviru tekočih transferov v javne zavode so vključena sredstva, ki se iz državnega proračuna namenjajo za izvajanje javne službe in so namenjena za plače in dodatke zaposlenih, regres za letni dopust, povračila in nadomestila, sredstva za delovno uspešnost, nadurno delo in druge izdatke zaposlenim, prispevke za socialno varnost zaposlenih, premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, za izdatke za blago in storitve ter druge morebitne stroške za izvajanje javne službe. Javnim zavodom se iz državnega proračuna zagotavlja in izplačuje skupen transfer za izvajanje javne službe oziroma opravljanje določenih nalog, ki zajema vse zgoraj naštetih stroške.

Tekoči transferi v javne zavode predstavljajo 63 % vseh drugih tekočih domačih transferov. V proračunu za leto 2021 se za tekoče transfere javnim zavodom namenja 2.212,6 mio EUR, od tega integralna sredstva v višini 2.132,6 mio EUR, kar je za 4,6 % več glede na proračun za leto 2020.

Največ sredstev v okviru tekočih transferov v javne zavode je načrtovalo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport in sicer 1.819,9 mio EUR oziroma 82,2 %, od tega največ za dejavnost osnovnega šolstva, za področje srednjega šolstva, za višje in visokošolsko izobraževanje ter za znanost in

informacijsko družbo. Poleg Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, se največ sredstev načrtuje za delovanje javnih zavodov oziroma za izvajanje javne službe v finančnem načrtu Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in sicer 150,7 mio EUR, kar predstavlja 6,8 % vseh tekočih transferov javnim zavodom. Glavnina sredstev bo namenjena za delovanje centrov za socialno delo, Zavodu RS za zaposlovanje ter varstveno-delovnih centrov. Ministrstvo za kulturo je načrtovalo 120,8 mio EUR sredstev, od tega največ za izvajanje umetniških programov ter varstvo in ohranjanje kulturne dediščine. Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo od 58,5 mio EUR, največ sredstev namenilo za javno gozdarsko službo, Nacionalni veterinarski inštitut ter za izvajanje strokovnih nalog v živinoreji.

Sredstva EU so skupaj s slovensko udeležbo planirana v višini 79,9 mio EUR in so namenjena za izvajanje projektov, ki se financirajo predvsem iz naslova kohezijske politike 14-20. Obseg načrtovanih pravic porabe za izvajanje EU programov je načrtovan v skladu z Izvedbenim načrtom operativnega programa (INOP). Največ sredstev, to je 38,4 mio EUR, je načrtovanih pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.

4134 Tekoči transferi v državni proračun

S proračunom 2021 se pri Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki je edini predlagatelj za tekoče transfere v državni proračun, načrtujejo sredstva v višini 0,7 mio EUR. V okviru tekočih transferov v državni proračun se izkazujejo plačila prispevkov delodajalca za zaposlovanje od nadomestil za čas brezposelnosti in za starševsko varstvo od nadomestil za čas brezposelnosti ter plačila prispevkov delodajalcev za zaposlovanje in za starševsko varstvo od starševskih nadomestil.

4135 Tekoča plačila drugim izvajalcem javnih služb, ki niso posredni proračunski uporabniki

Tekoča plačila drugim izvajalcem javnih služb, ki niso posredni proračunski uporabniki predstavljajo 3,5 % vseh drugih tekočih domačih transferov in se iz državnega proračuna namenjajo za plačila storitev drugim izvajalcem javnih služb, ki niso javni zavodi in niso v seznamu proračunskih uporabnikov. To so:

javni gospodarski zavodi, ki opravljajo določeno javno gospodarsko službo na podlagi zakona, drugih predpisov ali koncesije,
privatni zavodi ali drugi izvajalci javnih služb, ki so ali pravne ali fizične osebe in imajo z državo sklenjeno koncesijo za opravljanje določene javne službe na posameznih področjih ter
drugi privatni zavodi ali zasebniki, ki se jim plačujejo storitve za opravljanje določene javne službe.

V proračunu za leto 2021 se za te namene načrtuje 121,7 mio EUR, kar je za 1,8 % več glede na proračun za leto 2020. Največji delež sredstev se namenja izvajanju gospodarske javne službe linijskega prevoza potnikov, ki ga izvajajo koncesionarji in izvajanju dejavnosti izobraževalnih zavodov s koncesijo.

4136 Tekoči transferi v javne agencije

Tekoči transferi v javne agencije so v proračunu 2021 načrtovani v višini 37,8 mio EUR, od tega je 30,4 mio EUR načrtovanih na integralnih sredstvih, 2,4 mio EUR na namenskih sredstvih, 3,6 mio EUR na EU sredstvih in 1,4 mio EUR na integralnih sredstvih - slovenska udeležba.

Največji obseg sredstev je načrtovan pri Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo v višini 16,3 mio EUR predvsem za trženje in razvoj turizma, razvoj in spodbujanje internacionalizacije, Javno agencijo za spodbujanje podjetništva, inovativnosti, razvoja, investicij in turizma Slovenije ter Javno agencijo RS za varstvo konkurence. Preostala sredstva so načrtovana v okviru finančnega načrta Ministrstva za infrastrukturo za aktivnosti, vezane predvsem na zagotavljanje varnosti v cestnem prometu, Ministrstva za finance, za AJPES, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport za delovanje Javne agencije za raziskovalno dejavnost, ter Ministrstva za kulturo predvsem za Slovenski filmski center ter Javno agencijo za knjigo.

414 TEKOČI TRANSFERI V TUJINO

V proračunu 2021 je za tekoče transfere v tujino načrtovanih 38 mio EUR.

13,7 mio EUR oziroma 36,1 % vseh sredstev je namenjenih za mednarodno razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč, 11,5 mio EUR ali 30 % je namenjeno vojaški obrambi in 21,3 % oz 8 mio EUR je namenjeno podpori nevladnih organizacij in civilni družbi.

Pri Ministrstvu za obrambo se sredstva namenjajo za članstvo v mednarodnih organizacijah in sodelovanje z domačim okoljem ter za mednarodno obrambno sodelovanje. Pri Ministrstvu za zunanje zadeve se glavnina sredstev načrtuje za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč ter za izvajanje instrumenta za begunce v Turčiji – migrantski tok. Pri Ministrstvu za finance se večina sredstev načrtuje za izpolnjevanje obveznosti iz naslova plačila finančne pomoči Grčiji in za namenski sklad za financiranje projektov MFI.

42 INVESTICIJSKI ODHODKI

Investicijski odhodki zajemajo: nakup opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev, novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije, investicijsko vzdrževanje in obnove ter izdelavo investicijskih načrtov, študij in projektne dokumentacije. V okviru a proračuna za leto 2021 predstavljajo 5 % delež v celotnem obsegu odhodkov državnega proračuna.

Ti odhodki so v proračunu za leto 2021 načrtovani v višini 521,1 mio EUR in se glede na proračun za leto 2020 znižujejo za 85,8 mio EUR. Ključni razlog je v zaključevanju sedanje finančne perspektive, kar se odraža tudi v razmerjih deležev teh odhodkov glede na glavne skupine virov (integralni, namenski ter EU s pripadajočo slovensko udeležbo). Tako v proračunu za leto 2021 sredstva EU s pripadajočo slovensko udeležbo predstavljajo le še petino vseh virov za te odhodke, medtem ko medsebojna primerjava deležev integralnih in namenskih odhodkov pokaže, da sta približno enaka.

Med celotnimi investicijskimi odhodki se v proračunu za leto 2021 v primerjavi s proračunom za leto 2020 najbolj znižuje obseg odhodkov za nakup opreme ter za novogradnje, rekonstrukcije, investicijsko vzdrževanje in obnove. Upošteva investicijski cikel in dejstvo, da je (bila) večina teh odhodkov vezana na izvajanje projektov, sofinanciranih s sredstvi EU sedanje finančne perspektive, je navedeno zmanjšanje razumljivo.

V programski strukturi je polovica investicijskih odhodkov namenjena za promet in prometno infrastrukturo (glavnina sredstev za železniški in cestni promet ter infrastrukturo), pri čemer velja pripomniti, da je ravno na tem področju tudi najobsežnejše znižanje odhodkov v primerjavi s proračunom za leto 2020.

Z bistveno nižjimi (vendar – primerjaje med njimi – skoraj enakimi) deleži sledijo področja: varovanja okolja in okoljske infrastrukture (pri čemer največji delež predstavljajo odhodki, namenjeni upravljanju z vodami), notranjih zadev in varnosti (predvsem izdatki za nakup večnamenskega transportnega helikopterja), pravosodja (investicijska vlaganja v zapore) ter zdravstvenega varstva (investicijska vlaganja na sekundarni in terciarni ravni). Največja rast sredstev v primerjavi s proračunom 2020 je na področju pravosodja. Obseg sredstev na tem segmentu je v primerjavi s proračunom za leto 2020 skoraj podvojen, glavni razlog pa je predvideno reševanje prostorske problematike v ZPKZ Ig.

43 INVESTICIJSKI TRANSFERI

431 INVESTICIJSKI TRANSFERI PRAVNIM IN FIZIČNIM OSEBAM, KI NISO PRORAČUNSKI UPORABNIKI

Za namene investicijskih transferov pravnim in fizičnim osebam, ki niso proračunski uporabniki, je v proračunu za leto 2021 načrtovanih 180,3 mio EUR, kar je le malenkost več kot v proračunu za leto 2020. Večina tovrstnih transferov bo sofinancirana s sredstvi EU.

Glavnina načrtovanih sredstev je namenjena privatnim podjetjem ter javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države ali občin. Pri slednjih je tudi opazna največja rast glede na proračuna za leto 2020, glavni razlogi pa so: gradnja tretje razvojne osi (cestna povezava) in drugega tira železniške povezave Divača–Koper ter predviden nakup novih vlakovnih kompozicij, pretežno namenjenih izvajanju obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v železniškem prometu.

Iz navedenega tudi izhaja, da je po programski strukturi največ sredstev namenjenih izvajanju prometne politike. Pomembnejša deleža predstavljajo še izdatki, namenjeni ukrepom razvoja podeželja ter spodbujanju tujih investicij.

432 INVESTICIJSKI TRANSFERI PRORAČUNSKIM UPORABNIKOM

V proračunu za leto 2021 je za investicijske transfere proračunskim uporabnikom načrtovanih 291,8 mio EUR oziroma četrtno manj kot v proračunu za leto 2020.

Ključni razlog za zmanjšanje obsega teh transferov je v zaključevanju sedanje finančne perspektive. V proračunu za leto 2021 se sredstva EU s pripadajočo slovensko udeležbo zmanjšujejo za več kot polovico v primerjavi s proračunom za leto 2020, kljub temu pa še vedno predstavljajo polovico vseh virov za te transfere. Preostanek se skoraj v celoti nanaša na integralna sredstva.

Približno tretjina teh transferov je namenjena investicijam v javne zavode, preostanek pa v pretežnem delu različnim projektom, vezanim na razvoj lokalne infrastrukture.

45 PLAČILA SREDSTEV V PRORAČUN EVROPSKE UNIJE

Republika Slovenija ima kot članica Evropske unije obveznosti do proračuna EU. Države članice so dolžne zagotoviti stabilno financiranje proračuna EU in izpolnjevati vse finančne obveznosti do Unije na osnovi evropske zakonodaje, ki se v državah članicah izvaja neposredno. Hkrati pa imajo države članice skladno s pravnim redom EU možnost porabe sredstev iz evropskega proračuna ter ustrezno nacionalno soudeležbo pod pogoji, ki jih opredeljujejo politike odhodkov proračuna EU.

Področje proračunske porabe zajema plačila v proračun Evropske unije iz naslova tradicionalnih lastnih sredstev (carinske dajatve pri uvozu), davka na dodano vrednost, bruto nacionalnega dohodka, popravka v korist Združenega kraljestva ter popravkov BND vira v korist drugih držav.

Za plačila sredstev v proračun Unije je za leto 2021 predvidenih 522,1 mio EUR. Glede na proračun za leto 2020 se ta sredstva skupaj zvišajo za 21,3 mio EUR. Višji obseg pravic porabe v proračunu 2021 glede na proračun za leto 2020 temelji na metodi ekstrapolacije BDP pomladanske napovedi UMAR.

V p proračunu za leto 2021 načrtujemo 76,2 mio EUR za plačila tradicionalnih lastnih sredstev, 77,9 mio EUR za plačila sredstev iz naslova davka na dodano vrednost, 332,1 mio EUR za plačila iz naslova bruto nacionalnega dohodka, 31,6 mio EUR za plačila iz naslova popravka v korist Združenega kraljestva ter 4,4 mio EUR za plačila sredstev v proračun EU iz naslova popravkov BND vira v korist drugih držav.

B) RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

V letu 2021 je v računu finančnih terjatev in naložb skupaj načrtovanih 11,7 mio EUR prejemkov. Od tega 10 mio EUR oz. 85,5 % predstavlja ocena prejetih vračil danih posojil od privatnih podjetij in od občin.

Skupni izdatki v računu finančnih terjatev in naložb so predvideni v višini 483 mio EUR. Od tega se največ namenja:

- povečanju kapitalskih deležev in finančnih naložb (315,6 mio EUR oz. 65,4 %);
- za morebitno zagotovitev premostitvenega financiranja enotnega sklada za reševanje v skladu z 135. členom Zakona o reševanju in prisilnem prenehanju bank (Uradni list RS, št. 44/16, in 71/16 – odl. US in 9/19) (71,5 mio EUR);
- za investicijske projekte občin in za problemska območja, za sanacijo podjetij in gospodarstva ter za pomoč podjetjem v težavah (48 mio EUR).

V računu finančnih terjatev in naložb se predvideva, da bodo izdatki višji od prejemkov za 471,3 mio EUR.

75 PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV

750 PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL

V proračunu za leto 2021 oceno prilivov iz naslova izterjave regresnih zahtevkov iz unovčenih državnih poroštev ni možno napovedati, saj je izterjava odvisna od več dejavnikov, kot na primer poslovni in likvidnostni položaj družbe, insolventno stanje družbe, kvaliteta zavarovanj pri danih poroštvih ipd. V okviru prejetih vračil danih posojil pa se ocenjujejo prilivi iz naslova vračil danih posojil od privatnih podjetij in od občin v skupni višini 10 mio EUR.

751 PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV

Prodajne postopke v skladu s sprejeto Strategijo upravljanja kapitalskih naložb države in privatizacijskim paketom iz leta 2013 vodi SDH, d.d., pri čemer je oceno prilivov težko napovedati, saj je višina odvisna od pogajanj.

752 KUPNINE IZ NASLOVA PRIVATIZACIJE

Republika Slovenija na podlagi Zakona o uporabi sredstev pridobljenih iz naslova kupnine na podlagi zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij (Uradni list RS, št. 45/95, 34/96, 60/99 – ZSRR, 22/00 – ZJS, 67/01 in 47/02) za leto 2021 ocenjujejo prilive v višini 1,7 mio EUR.

44 DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV

440 DANA POSOJILA

Dana posojila s proračunom 2021 v višini 131,9 mio EUR načrtujeta Ministrstvo za finance in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, kar je 3,6 mio EUR manj od načrtovanih v proračunu 2020.

V okviru finančnega načrta Ministrstva za finance so planirana sredstva v višini 75,9 mio EUR, in sicer:

- 1,5 mio EUR (kar je 3 mio EUR manj kot v proračunu 2020) za plačilo prevzete izpolnitve obveznosti nekdanjih podružnic Ljubljanske banke Sarajevo in Ljubljanske banke Zagreb do upravičencev iz naslova neizplačanih starih deviznih vlog na podlagi Zakona o načinu izvršitve sodbe evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi številka 60642/08 (Uradni list RS, št. 48/15), ki je stopil v veljavo 4. 7. 2015;
- 71,5 mio EUR za morebitno zagotovitev premostitvenega financiranja enotnega sklada za reševanje v skladu z 135. členom Zakona o reševanju in prisilnem prenehanju bank (Uradni list RS, št. 44/16, in 71/16 – odl. US in 9/19);
- 2,9 mio EUR (oziroma 0,1 mio EUR manj kot v proračunu 2020) za unovčena državna poroštva.

V okviru finančnega načrta Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo pa so predvidena sredstva v višini 56 mio EUR, kar je enako kot v proračunu 2020. Sredstva so predvidena za enotne regijske garancijske sheme, za investicijske projekte občin ter sredstva za problemska območja, za sanacijo podjetij in gospodarstva ter za pomoč podjetjem v težavah.

441 POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV IN NALOŽB

Za namen povečanja kapitalskih deležev in naložb se v letu 2021 načrtujejo sredstva v višini 315,6 mio EUR, kar je za 96,3 mio EUR več kot v proračunu 2020. Sredstva so načrtovana samo v okviru finančnega načrta Ministrstva za finance.

Povečanje kapitalskih deležev in naložb v gospodarske družbe se ocenjuje v višini 300 mio EUR. V višini 183,7 mio EUR (od tega 14,7 mio EUR iz naslova pribitka k cestnini) se bo na podlagi Zakona o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača-Koper (Uradni list RS, št. 51/18; ZIUJGD) in investicijskega programa izvajala dokapitalizacija družbe 2TDK d.o.o.. Ministrstvo za finance 938 tisoč EUR načrtuje še za povečanje kapitalskih deležev in naložb v mednarodne finančne ustanove.

442 PORABA SREDSTEV KUPNIN IZ NASLOVA PRIVATIZACIJE

V izkazu finančnih terjatev in naložb se načrtuje tudi poraba sredstev kupnin iz naslova privatizacije, in sicer v skupni višini 12,8 mio EUR. Glavnina sredstev v višini 8,3 mio EUR se načrtuje v okviru Ministrstva za finance. Ministrstvo za finance bo sredstva namenilo predvsem za spodbujanje izvoza. Preostala sredstva se načrtuje pri Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo in Ministrstvu za okolje in prostor. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo načrtuje sredstva predvsem za sanacijo podjetij in gospodarstva ter za podporo tehnološkemu razvoju. Ministrstvo za okolje in prostor pa bo sredstva namenilo dokapitalizaciji Ekološko razvojnega sklada RS.

443 POVEČANJE NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH IN DRUGIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA

Pri povečanju namenskega premoženja v javnih skladih in drugih pravnih oseb javnega prava so pri Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo načrtovana sredstva v višini 21,1 mio EUR predvsem za povečanje namenskega premoženja Javnega sklada za spodbujanje regionalnega razvoja in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja in Javnega sklada RS za spodbujanje podjetništva. Pri Ministrstvu za finance pa so načrtovana sredstva v višini 1,5 mio EUR za povečanje namenskega premoženja Sklada RS za nasledstvo.

C) RAČUN FINANCIRANJA

Zadolževanje

Glavni cilj zadolževanja je zagotovitev zanesljivega in stroškovno čim bolj ugodnega financiranja proračuna Republike Slovenije z izvedbo transakcij zadolževanja v skladu s potrebno dinamiko in višino zadolževanja, ki bo izhajala iz projekcije dinamike prihodkov in odhodkov vsakoletnega proračuna, ter s strukturo instrumentov, ki temelji na izvrševanju strateških ciljev zadolževanja in upravljanja z dolgom ter možnostih, ki jih nudijo tržne razmere. Višino zadolževanja in strukturo instrumentov zadolževanja bo Vlada Republike Slovenije potrdila v Programu financiranja proračuna Republike Slovenije za leto 2021.

V skladu s programom financiranja proračuna Republike Slovenije je kot primarni instrument financiranja pretežnega dela potreb državnega proračuna predvideno zadolževanje z izdajo državnih obveznic in z izdajo zakladnih menic. Za doseganje strateških in operativnih ciljev, opredeljenih v programu financiranja, se lahko v manjšem obsegu uporabijo tudi drugi instrumenti financiranja, navedeni programu financiranja. Izbor in struktura instrumentov ter višina zadolževanja bodo temeljili na izvrševanju strateškega cilja zagotavljanja dolgoročno čim nižjega stroška servisiranja dolga ob strukturi dolga, ki dolgoročno zagotavlja vzdržno raven izpostavljenosti tveganju refinanciranja ter tržnim in makroekonomskim tveganjem, upoštevajoč poglavitno načelo strategije izvajanja zadolževanja, ki je kombiniranje predvidljivosti in prožnosti, saj se je le tako mogoče primerno odzivati na spremembe tržnih razmer.

Politike, ukrepi in ostale aktivnosti bodo izvajane z namenom zagotovitve izvrševanja financiranja proračuna in izvrševanja strateških ciljev zadolževanja.

Odplačila dolga

Planirani znesek za *odplačilo domačega dolga* vsebuje obveznosti, ki dospejo v skladu s pogodbenimi določili, in sicer:

- glavnice iz naslova izdanih obveznic in zakladnih menic ter glavnice iz naslova domačih posojil;
- obveznosti do SDH iz naslova plačanih glavnice obveznic RS39 v skladu s Pogodbo o ureditvi razmerij na podlagi Zakona o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja ter iz naslova plačanih glavnice obveznic RS21 v skladu s Pogodbo o ureditvi razmerij na podlagi Zakona o izdaji obveznic za plačilo odškodnine za zaplenjeno premoženje zaradi razveljavitve kazni zaplembe premoženja;
- glavnice iz naslova nadomestnega nakupa posojenih in nevrnjenih lastnih dolžniških vrednostnih papirjev.

Planirani znesek za *odplačilo tujega dolga* vsebuje obveznosti, ki dospejo v skladu s pogodbenimi določili, in sicer:

- glavnice dolgoročnih obveznic izdanih v tujini in glavnice od kreditov, ki jih je Republika Slovenija najela pri mednarodnih finančnih institucijah za različne projekte.

3. NAČRT RAZVOJNIH PROGRAMOV 2021–2024

Načrt razvojnih programov (v nadaljevanju NRP) za obdobje 2021-2024 vključuje planirane odhodke ali izdatke za projekte in ukrepe, ki so povezani z izvajanjem nalog, opredeljenih z dokumenti dolgoročnega načrtovanja, s posebnimi zakoni in predpisi. V svoji zgodovini je bil NRP namenjen zgolj predstavitvi projektov, od leta 2012 so njegov sestavni del tudi ukrepi, ki predstavljajo določeno programsko zaključeno celoto in ki prispevajo k doseganju skupnih neposrednih učinkov. Odhodki oziroma izdatki so prikazani z načrti financiranja po posameznih projektih in ukrepih za naslednje štiriletno obdobje po letih oziroma za celotno obdobje njihovega trajanja ter z vsemi viri financiranja (proračunskimi in ostalimi viri) za njihovo izvedbo po nosilnih politikah, programih in podprogramih. Odhodki proračuna za projekte in ukrepe so usklajeni z odhodki po proračunskih postavkah in kontih iz finančnih načrtov predlagateljev finančnih načrtov za leto 2021 ter prihodnja leta.

NRP je prikazan po programski strukturi, iz načrta pa so razvidni podatki:

- začetek in konec financiranja posameznega projekta ali ukrepa, iz česar je razvidno časovno obdobje, v katerem se bo ta predvidoma izvajal oziroma se že izvaja,
- vrednost projekta, ki zajema celotno vrednost vseh izdatkov za izvedbo projekta iz investicijske ali druge dokumentacije oziroma že realizirane odhodke ter plan v prihodnjih letih,
- že realizirana plačila v preteklih letih z oceno realizacije za leto 2019, izraženo v deležu (%) od celotne vrednosti posameznega projekta oz. pripadajočih virov financiranja.

Z odhodki oziroma izdatki vseh treh bilanc proračuna RS je v letu 2021 predvideno (so)financiranje 1.544 projektov. Skupna vrednost proračunskih virov teh projektov znaša 2.231,9 mio EUR, kar je 15,6 % vseh proračunskih virov.

Tabela 3: Prikaz planiranih proračunskih virov v letu 2021 po bilancah (v mio EUR)

Bilanca	Plan PV v letu 2021		Skupaj bilanca
	projekti	ukrepi	
A	2.180,4	8.274,6	10.455,0
B	61,0	422,0	483,0
C	0,0	3.177,0	3.177,0
Skupaj	2.241,4	11.873,6	14.115,0

Vir: MF

Tabela 4: Projekti, ki so v letu 2021 financirani iz proračunskih virov, po nosilnih politikah

Nosilna politika		št. projektov	Plan 2021 v mio EUR
1	POLITIČNI SISTEM	26	6,9
2	EKONOMSKA IN JAVNOFINANČNA POLITIKA	38	24,0
3	ZUNANJA POLITIKA IN MEDNARODNO RAZVOJNO SODELOVANJE	13	43,5
4	SPLOŠNE JAVNE STORITVE IN SKUPNE ADMINISTRATIVNE SLUŽBE	32	42,2
5	ZNANOST IN INFORMACIJSKA DRUŽBA	210	360,3
6	LOKALNA SAMOUPRAVA	23	129,2
7	OBRAMBA IN ZAŠČITA	32	122,9
8	NOTRANJE ZADEVE IN VARNOST	30	43,4
9	PRAVOSODJE	25	37,4
10	TRG DELA IN DELOVNI POGOJI	49	97,7
11	KMETIJSTVO, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO IN PREHRANA	127	334,8
12	VIRI ENERGIJE IN ENERGETSKA UČINKOVITOST	14	34,6
13	PROMET IN PROMETNA INFRASTRUKTURA	481	438,0
14	PODJETNIŠTVO IN KONKURENČNOST	75	141,3
15	VAROVANJE OKOLJA IN OKOLJSKA INFRASTRUKTURA	66	130,6
16	PROSTORSKO PLANIRANJE IN STANOVANJSKA DEJAVNOST	9	11,2
17	ZDRAVSTVENO VARSTVO	12	34,0
18	KULTURA IN CIVILNA DRUŽBA	44	28,7
19	IZOBRAŽEVANJE IN ŠPORT	157	83,5
20	SOCIALNA VARNOST	67	67,9
23	INTERVENCIJSKI PROGRAMI IN OBVEZNOSTI	14	29,4
SKUPAJ:		1544	2.241,4

Vir: MF

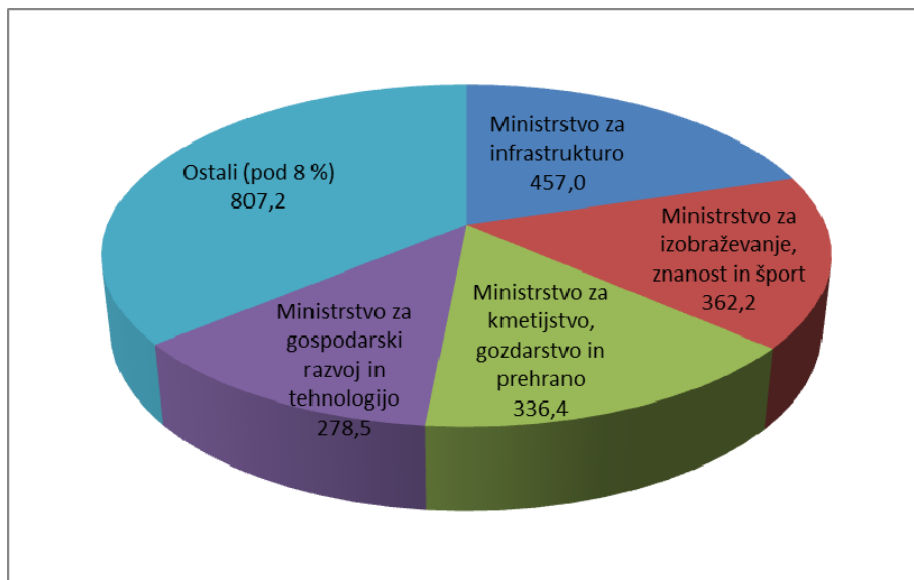
Tabela 5: Ukrepi, ki so v letu 2021 financirani iz proračunskih virov, po nosilnih politikah

Nosilna politika		št. ukrepov	Plan 2021 v mio EUR
1	POLITIČNI SISTEM	17	60,8
2	EKONOMSKA IN JAVNOFINANČNA POLITIKA	20	196,3
3	ZUNANJA POLITIKA IN MEDNARODNO RAZVOJNO SODELOVANJE	47	137,8
4	SPLOŠNE JAVNE STORITVE IN SKUPNE ADMINISTRATIVNE SLUŽBE	25	125,4
5	ZNANOST IN INFORMACIJSKA DRUŽBA	19	20,8
6	LOKALNA SAMOUPRAVA	7	17,8
7	OBRAMBA IN ZAŠČITA	44	436,5
8	NOTRANJE ZADEVE IN VARNOST	16	400,7
9	PRAVOSODJE	25	432,6
10	TRG DELA IN DELOVNI POGOJI	20	194,2
11	KMETIJSTVO, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO IN PREHRANA	50	129,7
12	VIRI ENERGIJE IN ENERGETSKA UČINKOVITOST	8	8,5
13	PROMET IN PROMETNA INFRASTRUKTURA	21	332,0
14	PODJETNIŠTVO IN KONKURENČNOST	31	418,2
15	VAROVANJE OKOLJA IN OKOLJSKA INFRASTRUKTURA	40	147,1
16	PROSTORSKO PLANIRANJE IN STANOVANJSKA DEJAVNOST	17	35,3
17	ZDRAVSTVENO VARSTVO	27	152,0
18	KULTURA IN CIVILNA DRUŽBA	46	181,0
19	IZOBRAŽEVANJE IN ŠPORT	47	1.824,5
20	SOCIALNA VARNOST	54	1.164,6
21	POKOJNINSKO VARSTVO	2	934,0
22	SERVISIRANJE JAVNEGA DOLGA IN UPRAVLJANJE Z DENARNIMI SR.	6	3.893,4
23	INTERVENCIJSKI PROGRAMI IN OBVEZNOSTI	6	36,9
24	PLAČILA V EVROPSKO UNIJO	2	593,6
SKUPAJ:		597	11.873,6

Vir: MF

Zgornji tabeli prikazujeta, da je za projekte zagotovljeno največ proračunskih sredstev znotraj nosilne politike 13 Promet in prometna infrastruktura in sicer 438 mio EUR (481 projektov), sledi politika 5 Znanost in informacijska družba z 210 projekti in skupno vrednostjo 360,3 mio EUR. Naslednja je politika 11 Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo in prehrana z vrednostjo 334,8 mio EUR in 127 projekti.

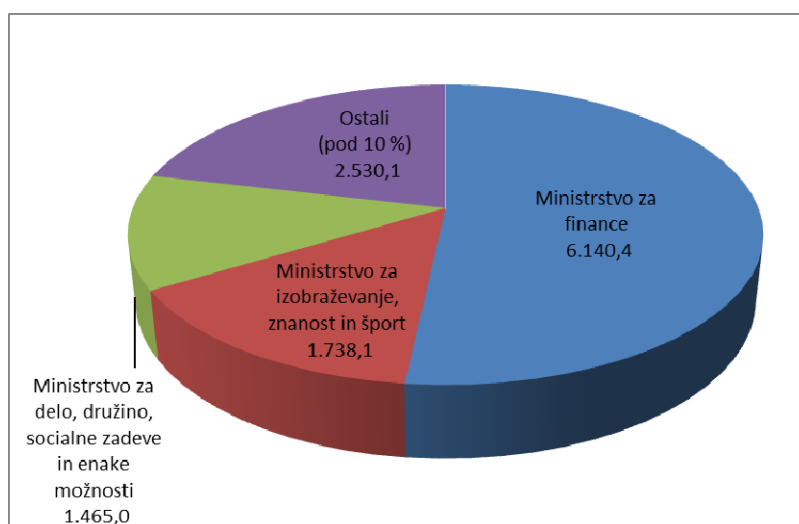
Slika 5: Razrez proračunskih virov v letu 2021 namenjenih projektom v NRP 2021-2024 po predlagateljih finančnih načrtov – v mio EUR

Vir: MF

Slika 5 prikazuje, da je v letu 2021 največ sredstev planiranih pri Ministrstvu za infrastrukturo s 457 mio EUR (20,4 % sredstev namenjenih projektom), sledijo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport s 362,2 mio EUR (16,2 %), Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano s 336,4 mio EUR (15 %) in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo z 278,5 mio EUR (12,4 %).

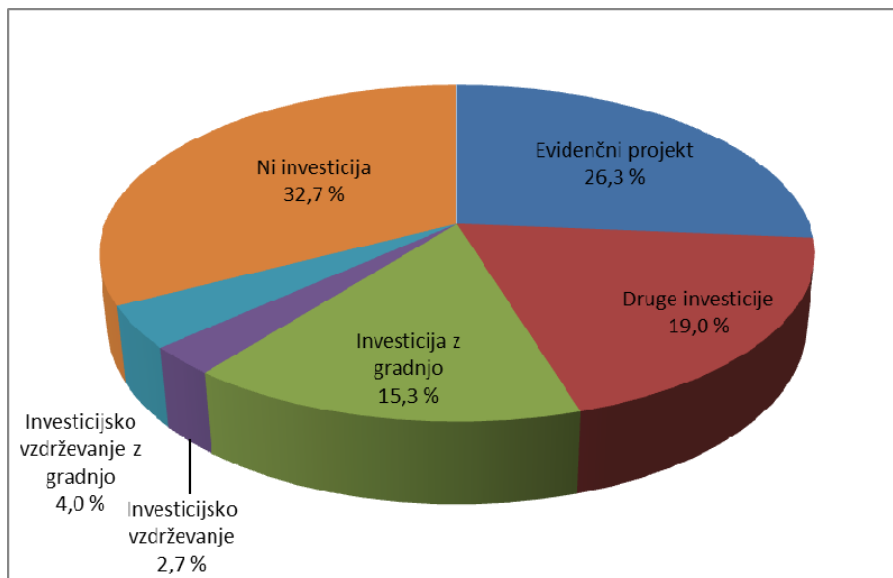
Slika 6: Razrez proračunskih virov v letu 2021 namenjenih ukrepom v NRP 2021-2024 po predlagateljih finančnih načrtov – v mio EUR

Vir: MF

Slika 6 prikazuje povsem druga razmerja, in sicer da je daleč največ, to je 6.140,4 mio EUR (51,7 % sredstev namenjenih ukrepom) planiranih pri Ministrstvu za finance, sledi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport s 1.738,1 mio EUR (14,6 %).

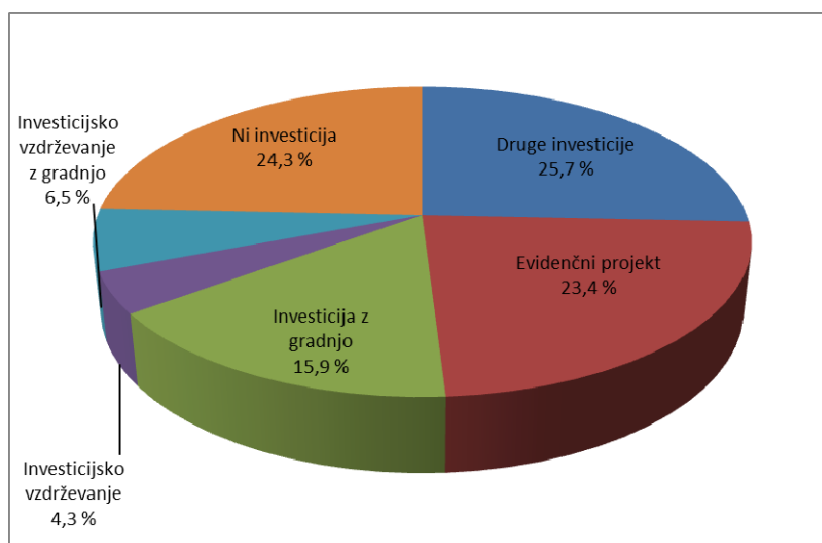
Slika 7: Struktura NRP 2021-2024 po vrstah projektov v letu 2021 in angažiranju proračunskih virov

Vir: MF

Evidenčni projekt je načrt financiranja skupine še ne določenih projektov, za katere so v splošnem znani namen in cilji. Posledično v breme evidenčnih projektov ni mogoče prevzemati obveznosti. Iz slike 7 je razvidno, da je zanje v letu 2021 namenjenih največ 590,4 mio EUR proračunskih sredstev, kar je 26,3 % od vseh proračunskih sredstev namenjenih projektom. Tako je pravim, že definiranim projektom, namenjeno 73,7 %, od tega 38,3 % projektom, ki dejansko vključujejo investicije (Druge investicije, Investicije z gradnjo, Investicijsko vzdrževanje z gradnjo). Investicijskemu vzdrževanju je v letu 2021 namenjenih 2,7 % od vseh proračunskih sredstev, ki so namenjeni dejavnosti v obliki projektov.

Slika 8: Struktura NRP 2021-2024 po vrstah projektov za projekte financirane iz integralnih, namenskih in drugih virov

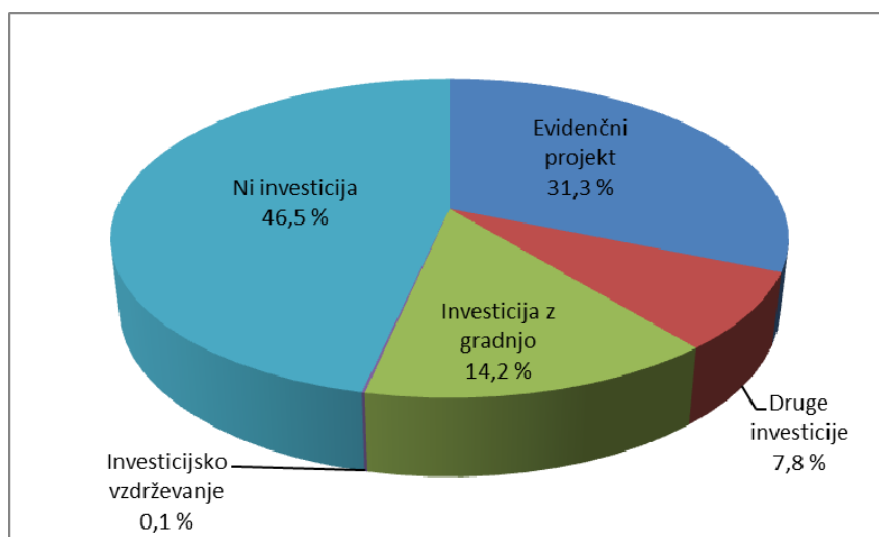

Vir: MF

Isoliranje zgolj projektov, ki se financirajo iz integralnih, namenskih in drugih 'neevropskih' tipov postavk na sliki 8 nam predstavi drugačen razpored vrst projektov. Tako je sredstev na evidenčnih

projektih bistveno manj. Največ proračunskih sredstev je oziroma bo angažiranih na projektih drugih investicij (25,7 %).

Slika 9: Struktura evropskih tipov projektov NRP 2021-2024 po vrstah v letu 2021 in angažiranju proračunskih virov

Vir: MF

Iz slike 9, ki zajema projekte, ki bodo financirani iz skupnih evropskih politik za finančno perspektivo 2021-2027, je jasno razvidno, da k temu, da je velik del proračunskih sredstev za vse projekte razporejenih na evidenčne projekte, ti zelo veliko prispevajo. Od vseh sredstev, namenjenih evropskim projektom, je le-teh dobra tretjina (31,3 %). Še več je projektov z mehкими vsebinami (46,5 %) kot so neposredna plačila v kmetijstvu, ukrepi vzpodbujanja zaposlovanja, izobraževanje, vzpostavljanje sistemov in podobno.